



USTAVNI SUD CRNE GORE
U-III br.627/21
28. februar 2025. godine
Podgorica

Arsenije Cicmil

Nikšić, Voja Deretića bb

U prilogu ovog akta dostavljamo vam Odluku Ustavnog suda u predmetu U-III br.627/21 od 21. februara 2025. godine.

**GENERALNA SEKRETARKA
dr Biljana Damjanović**

Biljana Damjanović

Ustavni sud Crne Gore, u Prvom vijeću za meritorno odlučivanje o ustavnim žalbama, u sastavu: sudija Snežana Armenko, predsjednica Vijeća i sudije Faruk Resulbegović i Momirka Tešić, članovi Vijeća, na osnovu odredaba člana 149 stav 1 tačka 3 Ustava Crne Gore, člana 48 tačka 3, člana 52 st. 2 i 3 i člana 76 stav 3 Zakona o Ustavnom sudu Crne Gore (»Službeni list Crne Gore«, broj 11/15), na sjednici Vijeća od 21. februara 2025. godine, donio je

ODLUKU

I Usvaja se ustavna žalba i utvrđuje se da je podnosiocu ustavne žalbe, u postupku istrage Osnovnog državnog tužilaštva u Nikšiću, u predmetu Ktn. br. 60/20, povrijeđeno pravo na zabranu mučenja garantovano članom 28 Ustava Crne Gore i članom 3 Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, u materijalnom i procesnom smislu.

II Nalaže se Osnovnom državnim tužilaštvu u Nikšiću da preduzme odgovarajuće mjere i radnje, radi sprovođenja temeljne, brze i nezavisne istrage, u cilju identifikacije počinitelaca i utvrđivanja odgovornosti i donesu odgovarajuću odluku.

III Osnovno državno tužilaštvo u Nikšiću, dužno je da izvrši Odluku Ustavnog suda, u roku od 3 (tri) mjeseca, od dana dostavljanja ove Odluke, te da nakon isteka tog roka, dostavi izvještaj o izvršenju Odluke Ustavnom sudu Crne Gore.

Obrazloženje

I POSTUPAK PRED USTAVNIM SUDOM CRNE GORE

1. Arsenije Cicmil, iz Nikšića, kojeg zastupa Bojana Ćirović, advokatica, iz Podgorice, podnio je blagovremenu i dozvoljenu ustavnu žalbu, zbog povrede prava iz člana 28 Ustava Crne Gore i člana 3 Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, zbog radnji izvršenih na njegovu štetu od strane pripadnika Uprave policije, kao i zbog nepostupanja, odnosno nedjelotvornog postupanja državnog organa - nadležnog državnog tužilaštva po krivičnoj prijavi povodom tog događaja.

2. U ustavnoj žalbi je, u suštini, navedeno: da iz priloženih dokaza očigledno proizilazi da je maloljetni podnosilac ustavne žalbe bio izložen zlostavljanju, što je utvrdio i Ombudsman, u svom Mišljenju br. 01-374/20-4, od dana 30. septembra 2020. godine, kada je našao da su službenici Uprave policije CB Nikšić povrijedili pravo maloljetnika na dostojanstvo i nepovredivost ličnosti i to nečovječnim i ponižavajućim postupanjem, a da do danas, poslije toliko vremena, niti jedna osoba nije procesuirana zbog tog događaja, uprkos činjenici da je žrtva zlostavljanja maloljetna. Dalje se navodi da istraga koja je u konkretnom slučaju sprovedena nije zadovoljila zahtjeve koji su razrađeni u praksi Evropskog suda za ljudska prava, od kojih su najvažniji: nezavisnost i nepristrasnost, hitnost i temeljnost. Naime, neposredno nakon pokretanja postupka zbog krivičnog djela zlostavljanje iz člana 166a stav 2 u vezi stava 1 Krivičnog zakonika u kojem je podnosilac žalbe ustavne žalbe oštećeni, rukovoditeljka ODT-a u Nikšiću i postupajuća tužiteljka donosi odluku da formira spise predmeta u kojim je podnosilac okrivljeni za krivično djelo napad na službeno lice u vršenju službene dužnosti iz člana 376 stav 1 u vezi st. 2 i 3 Krivičnog zakonika i nastavlja da istovremeno postupa u oba predmeta suprotno standardu Evropskog suda za ljudska prava kojim se propisuje da državni tužilac koji postupa po prijavi o

zlostavljanja oštećene osobe ne smije istovremeno da bude zadužen predmetom u kome je ista osoba osumnjičena za krivično djelo napad na službeno lice u vršenju službene dužnosti (*Boicenco protiv Moldavije*, predstavka br. 41088/05, 2006; *Timofejevi protiv Latvije*, predstavka br. 45393/04, 2012.). Tokom postupka nije bio nezavisan ni specijalista sudske medicine dr Ilija Ašanin koji je bio uključen u istragu, što je konstatovao i Omudsman u svom Mišljenju kada je naveo: „tokom pregleda postupajući ljekar-hirurg specijalista nije konstatovao sve nanesene povrede, niti ih opisao, kako bi se na osnovu zvaničnih ljekarskih izvještaja moglo utvrditi o kakvim je tačno povredama riječ.“ Takođe, kada je protiv navedenog ljekara zbog takvog postupanja podnijeta krivična prijava, predmet je zadužila ista državna tužiteljka i donijela rješenje o odbacivanju krivične prijave. Naime, iste večeri kada je pretučen, podnosilac je nadležnom inspektor za maloljetnike u CB Nikšić dao izjavu kojom prilikom je prijavio zlostavljanje, ali je izostala bilo kakva reakcija u pravcu formiranja spisa predmeta i hitnog postupanja po prijavi, pa je njegov punomoćnik prijavu sa pratećom medicinskom dokumentacijom dostavio Vrhovnom državnom tužiocu dana 18. maja 2020. godine. Tom prilikom je dostavio i fotografije koje su sačinjene u kućnim uslovima neposredno nakon medicinskog pregleda, koje tužilaštvo ga je dana 26. maja 2020. godine obavijestilo da je predmet formiran kod ODT u Nikšiću. Međutim, kako nije bilo reakcije ODT-a u Nikšiću porodica se više puta obratila Vrhovnom državnom tužilaštvu i obavijestila isto da istraga ne samo da nije pokrenuta, već da postoje ozbiljne indicije da se u konkretnom slučaju ne postupa hitno, te da istraga neće biti ni nezavisna ni djelotvorna. Prilikom navedenih obraćanja VDT-u, porodica je ukazala na svjedoka koji je bio voljan da govori o policijskoj brutalnosti nad maloljetnim podnosiocem, kao i potrebi da se izuzmu video snimci sa obližnjih objekata. Međutim, do dana podnošenja ustavne žalbe nijesu preduzete radnje na identifikaciji svih svjedoka i učinilaca; nije naloženo vještačenje odjeće, obuće i drugih predmeta koji su korišćeni prilikom izvršenja djela; nijesu zatraženi izvještaji o primjeni sredstava prinude od svakog pojedinačnog policijskog službenika koji je učestvovao u događaju; nije organizovano prepoznavanje mogućih učinilaca krivičnog djela uprkos fotografiji koja prikazuje da se podnosilac kritične večeri nalazio u društvu tri maskirana naoružana policijska službenika, a koja je i javno dostupna u medijima, te da postupajuća državna tužiteljka nije izašla na lice mjesta i utvrdila gdje su i kako postavljeni uređaji za snimanje, niti je obezbijedila da se odmah prikupe dostupni snimci, iako je oštećeni blagovremeno ukazivao da je ove dokaze neophodno hitno obezbijediti. Imajući u vidu sve navedeno, jasno se zaključuje da istraga nije ni mogla biti djelotvorna pri odluci državne tužiteljke da ne sprovede sve neodložne radnje na koje joj je blagovremeno ukazano, te da je ista postupala suprotno standardu hitnosti, čak i kad je maloljetna žrtva u pitanju, dok je postupku u kojem je podnosilac prijavljen kao učinilac krivičnog djela napad na službeno lice u vršenju službene dužnosti dat prioritet i u istom je blagovremeno postupano.

3. U ustavnoj žalbi je predložio: da Ustavni sud utvrdi da mu je povrijeđeno pravo na zabranu mučenja ili nečovječnog postupanja ili ponižavajućeg postupanja, a koje je izvršeno, kako radnjama službenika Uprave policije, tako i postupcima državnog tužilaštva i Uprave policije, nepreduzimanjem potrebnih radnji u cilju identifikacije, procesuiranja i kažnjavanja izvršilaca navedenog krivičnog djela.

4. Za potrebe ustavnosudskog postupka pribavljeni su spisi predmeta Osnovnog državnog tužilaštva u Nikšiću, Ktn. br. 60/20 i Ktm br. 23/20.

5. U mišljenjima Osnovnog državnog tužilaštva u Nikšiću od 5. jula 2021. godine i 6. decembra 2024. godine u bitnom su pobrojanje radnje koje je to tužilaštvo preduzelo u razotkrivanju učinilaca krivičnog djela zlostavljanje iz člana 166a stav 2 u vezi stava 1 Krivičnog zakonika Crne Gore. Dalje je navedeno da je Osnovno državno tužilaštvo u dosadašnjem toku postupka sprovelo nezavisnu, nepristrasnu, temeljnu i hitnu istragu, te iscrpilo sva raspoloživa pravna sredstva kako bi bili otkriveni neposredni izvršioци krivičnog djela izvršenog na štetu Cicmil Arsenija. Osnovno državno tužilaštvo u Nikšiću i nakon preduzimanja svih procesnih radnji, koje je imalo na raspolaganju u dosadašnjoj fazi postupka, ulaže i dalje napore da uz saradnju sa drugim državnim organima otkrije počiniоce krivičnog djela izvršenog na štetu oštećenog Cicmil Arsenija. Takođe u toku postupka, po stavu tužilaštva, nijesu povrijeđena ljudska prava podnosiоca ustavne žalbe garantovana članom 28 Ustava Crne Gore kao i međunarodnim ugovorima o ljudskim pravima koji obavezuju Crnu Goru. Stoga je predloženo da Ustavni sud Crne Gore donese odluku kojom će odbiti ustavnu žalbu kao neosnovanu.

6. Ustavni sud, saglasno odredbi člana 149 stav 1 tačka 3 Ustava Crne Gore, odlučuje o ustavnoj žalbi zbog povrede ljudskih prava i sloboda zajamčenih Ustavom nakon iscrpljivanja svih djelotvornih pravnih sredstava. Odredbom člana 68 Zakona o Ustavnom sudu Crne Gore («Službeni list Crne Gore», broj 11/15), pored ostalog, propisano je da ustavnu žalbu može podnijeti svako fizičko i pravno lice, organizacija (...), ako smatraju da im je povrijeđeno ljudsko pravo ili sloboda zajamčeno Ustavom, pojedinačnim aktom, radnjom ili nepostupanjem državnog organa (...). Ustavna žalba može se podnijeti i prije iscrpljivanja djelotvornih pravnih sredstava (...), ako podnositelac ustavne žalbe dokaže da pravno sredstvo na koje ima pravo u konkretnom predmetu nije ili ne bi bilo djelotvorno.

7. U toku postupka pružanja ustavnosudske zaštite, povodom ispitivanja osnovanosti žalbe, u granicama istaknutog zahtjeva, Ustavni sud utvrđuje da li je podnosiоcu ustavne žalbe povrijeđeno Ustavom zajamčeno pravo ili sloboda.

II ČINJENICE I OKOLNOSTI PREDMETA

8. Ustavni sud je, u sprovedenom postupku izvršio uvid u dostavljene spise predmeta Osnovnog državnog tužilaštva u Nikšiću i dokumentaciju priloženu uz ustavnu žalbu, pa je utvrdio sledeće činjenice i okolnosti od značaja za odlučivanje u ovoj ustavnosudskoj stvari:

- Punomoćnica oštećenog mlđb. Arsenija Cicmila (podnosiоca ustavne žalbe) i njegove porodice, Bojana Ćirović, advokatica iz Podgorice, je dana 17. maja 2020. godine, Vrhovnom državnom tužilaštvu Crne Gore dostavila krivičnu prijavu protiv policijskih službenika CB Nikšić, zbog krivičnog djela mučenje iz člana 167 Krivičnog zakonika Crne Gore i krivičnog djela zlostavljanje iz člana 166a Krivičnog zakonika Crne Gore. Vrhovno državno tužilaštvo je dana 2. juna 2020. godine krivičnu prijavu sa priložima dostavilo Osnovnom državnom tužilaštvu u Nikšiću kao nadležnom, na dalje postupanje.

- U obrazloženju krivične prijave se u bitnom navodi: da je mlđb. Arsenije Cicmil (16), dana 13. maja 2020. godine u večernjim časovima u ulici Njegoševoj u Nikšiću, zlostavljan od strane tri neidentifikovana uniformisana policijska službenika. Tom prilikom podnositelac je zadobio više tjelesnih povreda koje su evidentirane, a prilikom njegovog transporta službenim vozilom do Centra bezbjednosti nije mu ukazana medicinska pomoć. Naime, 13. maja 2020. godine, oko

21:00 časova, podnosilac je učestvovao u spontanom okupljanju građana, koji su izražavali neslaganje sa lišavanjem slobode Episkopa budimljansko - nikšičkoga Joanikija koje izražavanje nezadovoljstva se sastojalo isključivo od uzvikivanja parola i mirne šetnje. Kako se kasnije ispostavilo, ta činjenica je bila dovoljna da isprovocira policijske službenike koji su podnosioca najprije opkolili, pa je odmah zatim uslijedilo nemilosrdno batinanje istog, iako je on sve vrijeme držao ruke na glavi i nije ni pokušao bilo kakav otpor. Podnosilac je pretučen tako što su ga policijski službenici najprije oborili na tlo, a zatim udarali čizmama po cijelom tijelu, od čega najviše u predjelu glave, odnosno lica. Navedenom događaju su prisustvovali i svjedoci očevidci koji su spremni potvrditi sve navedeno, a dio grada u kome se sve odigralo pokriven je video nadzorom sa obližnjih objekata. U prilogu krivične prijave dostavljene su fotografije načinjene nekoliko časova od momenta prebijanja. Tokom spornog događaja, podnosiocu su polomljene i naočare za vid. Vidno povrijeđenom podnosiocu policijski službenici nijesu ukazali pomoć nego su ga tako prebijenog ubacili u vozilo i na ponižavajući način prevezli do Centra bezbjednosti. Koliko su bili odlučni u namjeri da nastave sa zlostavljanjem podnosioca govori između ostalog činjenica da su mu tokom vožnje naredili da stavi ruke na pod vozila, što je on bez pogovora uradio, da bi mu odmah zatim jedan od službenika koji je sjedio pored njega zadao udarac u glavu i ponovio komandu koju je podnosilac već izvršio, a sve je bilo praćeno smijehom drugih službenika u vozilu. Ni tu nije bio kraj nezakonitom postupanju policijskih službenika na štetu podnosioca, nego se neposredno po dolasku u Centar bezbjednosti pristupilo njegovom saslušavanju, iako je isti dovezen sa vidnim otocima i povredama u predjelu glave koje su zahtijevale hitnu medicinske pomoć. Dakle, prebijanje djeteta od strane najmanje trojice službenika pod punom opremom, nastavak zlostavljanja tokom transporta i neukazivanje medicinske pomoći čin je policijske brutalnosti koji zahtijeva da bude efikasno i odgovorajuće kažnjen.

Postupanje Uprave policije Crne Gore

- Dana 13. maja 2020. godine, od strane višeg policijskog inspektora I klase Darka Mađarića sačinjen je Izvještaj o upotrebi sredstava prinude - ručnog spreja sa nadražujućim dejstvom i hemijskih sredstava. U istom se navodi kako su dana 13. maja 2020. godine, oko 20:50 časova na Trgu Save Kovačevića, u Nikšiću od strane policijskih službenika CB Nikšić primijenjena sredstva prinude ručni sprej sa nadražujućim dejstvom i hemijska sredstva (meci 38 mm MN 01 CS i hemijske ručne bombe M 79 A F 1) budući da blaža sredstva prinude - fizička snaga prema okupljenim građanima koji su pružali aktivan otpor nijesu imali efekta, nakon čega su policijski službenici započeli sa privođenjem lica koja su narušavala javni red i mir i koja nijesu postupala po naređenjima policijskih službenika, među kojima je i mlđb. Arsenije Cicmil i da je on zbog počinjenog prekršaja iz čl. 11 i 12 Zakona o javnom redu i miru lišen slobode, te je protiv njega podnesena prekršajna prijava i isti je uz zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka u zakonskom roku priveden sudiji Suda za prekršaje u Podgorici - Odjeljenje u Nikšiću. U Izvještaju se dalje navodi da su sredstva prinude upotrijebljena u skladu sa Zakonom o unutrašnjim poslovima i Pravilnikom o načinu obavljanja određenih policijskih poslova i primjeni ovlašćenja u obavljanju tih poslova i sa najmanje štetnih posledica po grupu lica prema kojoj je upotrijebljena. U Izvještaju se ne navodi da je mlđb. Arsenije Cicmil navedenom prilikom upotrebom sredstava prinude zadobio tjelesne povrede, niti da je istom ukazana ljekarska pomoć. Izvještaj je podnesen na dalju nadležnost Komisiji za utvrđivanje okolnosti upotrebe sredstava prinude.

- Dana 13. maja 2020. godine rješenjem načelnika CB Nikšić br. 070/20-2945, formirana je Komisija za utvrđivanje okolnosti upotrebe sredstava prinude koja su upotrijebili službenici uprave policije - Centra bezbjednosti Nikšić prema grupi lica dana 13. maja 2020. godine, oko 20:50 časova na Trgu Save Kovačevića, u Nikšiću.

- Dana 15. maja 2020. godine Komisija za utvrđivanje okolnosti upotrebe sredstava prinude sačinila je i dostavila Zapisnik sa mišljenjem o okolnostima, opravdanosti i pravilnosti upotrebe sredstava prinude br. 070/20-2945/2, koja su upotrijebili službenici Uprave policije - Centra bezbjednosti Nikšić prema grupi lica dana 13. maja 2020. godine, oko 20:50 časova na Trgu Save Kovačevića, ul. Vuka Karadžića, Njegoševoj, Vuka Mićunovića, Gojka Garčevića i Bulevara 13 Jul, prema grupi lica. U Zapisniku je konstatovano da su izvršeni uvidi u službene izvještaje, zabilješke i ostala pismena policijskih službenika u odnosu na konkretan događaj, te da se u konačnom ima zaključiti da su policijski službenici u potpunosti postupali u skladu sa relevantnim odredbama Zakona o unutrašnjim poslovima i Pravilnikom o načinu obavljanja određenih policijskih poslova i primjeni ovlašćenja u obavljanju tih poslova, u skladu sa svojim ovlašćenjima i na način koji se smatrao nužnim u datom trenutku, a sve kako bi im bilo omogućeno izvršenje službenog zadatka, imajući u vidu da je upotrebi sredstava prinude prethodilo narušavanje javnog reda i mira, fizički napadi i oglašavanje lica o izdatim upozorenjima i naređenjima policijskih službenika. Komisija je navedeni Zapisnik dostavila direktoru Uprave policije Crne Gore na uvid i ocjenu zakonitosti upotrebe sredstava prinude.

- Dana 25. maja 2020. godine, direktor Uprave policije Crne Gore dr Veselin Veljović dao je Ocjenu zakonitosti upotrebe sredstava prinude br. 070/20-11720/20. U istoj je naveo da se iz priloženih spisa ima zaključiti da su sredstva prinude primijenjena dana 13. maja 2020. godine, oko 20 i 50 časova, na trgu Save Kovačevića i okolnim ulicama u Nikšiću na grupu lica koja su se protivpravno okupila i nezakonito postupala suprotno mjerama NKT-a, opravdana i u skladu sa relevantnim odredbama Zakona o unutrašnjim poslovima.

- Dopisom od 20. maja 2020. godine, Uprava policije - Centar bezbjednosti Nikšić dostavila je Osnovnom državnom tužilaštvu u Nikšiću spise predmeta UDB br. 287, koje su službenici Stanice kriminalističke policije formirali povodom događaja od 13. maja 2020. godine u kojem je učestvovao mlđb. Arsenije Cicmil. U prilogu su dostavljeni: Službena zabilješka o obavljenom razgovoru sa mlđb. Arsenijem Cicmilom sastavljena od strane inspektora za maloljetnike Slavka Milića, Zapisnik o obavještenju prikupljenom od građanina - policijskog službenika CB Nikšić Vlajka Đurđića i Izvještaja ljekara specijaliste broj 4737 od 13. maja 2020. godine na ime mlđb. Arsenija Cicmila i broj 4731, od 13. maja 2020. godine, na ime Vlajka Đurđića.

- Dana 9. jula 2020. godine, Uprava policije CB Nikšić je Osnovnom državnom tužilaštvu u Nikšiću dostavila Odgovor broj 215/20-4070/1, povodom zahtjeva tog tužilaštva, a zbog osnovane sumnje da je na štetu mlđb. Arsenija Cicmila izvršeno krivično djelo zlostavljanje, iz člana 166a stav 2, u vezi stava 1 Krivičnog zakonika Crne Gore.

- U navedenom Odgovoru je u bitnom istaknuto: da se dana 13. maja 2020. godine oko 18:00 časova, ispred prostorija Centra bezbjednosti Nikšić, okupio veći broj građana, a suprotno mjerama NKT-a. Oko 21:00 časova, ista lica su se uputila u pravcu Trga Save Kovačevića, gdje su blokirali saobraćaj na glavnom kružnom toku. S obzirom da okupljeni građani nijesu postupili

po više izdatih upozorenja i naređenja od strane policijskih službenika da se uklone sa kolovoza i omoguće normalno odvijanje saobraćaja, a kako je istom prilikom došlo do napada na policijske službenike, upotrijebljena su sredstva prinude - ručni sprej sa nadražujućim dejstvom i hemijska sredstva, koja su od strane direktora Uprave policije ocijenjena kao opravdana. U izvještaju o upotrebi sredstava prinude ne pominje se mldb. Arsenije Cicmil, niti je bilo ko od policijskih službenika CB Nikšić nadređenim starješinama prijavio da je prema istim licima primijenio sredstva prinude. Naime, policijski službenik CB Nikšić - Vlajko Đurđić je istog dana, oko 21:00 čas, na trgu Save Kovačevića uočio lice mlađe dobi, koje je na sebi imalo sivomaslinastu trenerku sa kapuljačom i koje je nosilo naočare za vid, za koje je naknadno utvrdio da je mldb. Arsenije Cicimi, a koje je izdavalo instrukcije i uputstva okupljenim građanima kako i na koji način da blokiraju saobraćaj na kružnom toku, a okupljeni građani su postupali po njegovim instrukcijama. Nakon što je saobraćaj na kružnom toku u potpunosti blokiran, navedeni policijski službenik je uočio isto lice kako baca kamenicu u njegovom pravcu, a koja je odskočila i pogodila ga u predjelu noge, od kojeg udarca je zadobio povredu. Dalje je navedeno da je na okolnosti kompletnog događaja saslušan policijski službenik Vlajko Đurđić u svojstvu građanina, a da je mldb. Arsenije Cicmil priveden do službenih prostorija CB Nikšić od strane policijskih službenika Darka Stojanovića i Baja Varajića.

- Ministarstvo unutrašnjih poslova - Odjeljenje za unutrašnju kontrolu policije je dana 7. avgusta 2020. godine, dostavilo Osnovnom državnom tužilaštvu u Nikšiću na dalji postupak Izvještaj o izvršenoj kontroli K. br. 6/20, od 6. avgusta 2020. godine sa spisima predmeta sačinjenim u postupku unutrašnje kontrole, a povodom navoda iz novinskog teksta objavljenog na portalu "Vijesti" od 14. maja 2020. godine, u kojem je prenijet intervju sa građaninom Cicmil Milom iz Nikšića, u kojem je naveo da je njegov mldb. sin Cicmil Arsenije (podnosilac) pretučen od strane policije dana 13. maja 2020. godine, radi ocjene da li u radnjama i postupanju policijskih službenika Uprave policije - CB Nikšić ima elemenata krivičnog djela za koje se goni po službenoj dužnosti.

- U Izvještaju o izvršenoj kontroli K. br. 6/20, od 6. avgusta 2020. godine, u bitnom je istaknuto, da su nakon uvida u navedeni novinski članak službenici Odjeljenja za unutrašnju kontrolu policije preuzeli potrebne mjere i aktivnosti iz svoje nadležnosti i u tom cilju su pribavili izvještaj o upotrebi sredstava prinude službenika CB Nikšić prema grupi lica dana 13. maja 2020. godine, sa ocjenom zakonitosti upotrebe sredstava prinude, pribavili spise predmeta formiranog povodom napada na policijskog službenika Đurđić Vlajka od strane mldb. Cicmil Arsenija, obavili razgovor i uzeli izjavu od mldb. Cicmil Arsenija u prisustvu roditelja i pravnog zastupnika, pribavili izvještaj ljekara specijaliste JZU Opšta bolnica Nikšić, izdatih na ime Cicmil Arsenija na dan 13. i 14. maj 2020. godine i uzeli izjave od policijskih službenika CB Nikšić: Đurđić Vlajka, Milić Slavka, Bojović Miloša, Simović Marinka, Delibašić Ratka, Kosović Marka, Vujičić Željka i Knežević Dalibora.

- U Izvještaju je u konačnom navedeno da je mldb. Arsenije Cicmil dana 13. maja 2020. godine, oko 21:30 časova, priveden od strane policijskih službenika CB Nikšić Delibašić Ratka i Kosović Marka do službenog vozila parkiranog na Trgu Save Kovačevića u Nikšiću, nakon čega je odvezen do CB Nikšić, zbog narušavanja javnog reda i mira i napada na policijskog službenika CB Nikšić Đurđić Vlajka; da je policijski službenik CB Nikšić Đurđić Vlajko sa kojim je mldb. Cicmil Arsenije te večeri imao neposredni kontakt koji je prethodio njegovom privođenju naveo da je jedno od lica koje je bacalo kamenje na policijske službenike i koje je pogodilo njega u nogu i

nanijelo mu povredu upravo mldb. Cicmil Arsenije kojeg je prepoznao kasnije ispred JZU Opšta bolnica Nikšić gdje je došao radi ukazivanja ljekarske pomoći; da su policijski službenici CB Nikšić Delibašić Ratko i Kosović Marko, u izjavama datim u postupku kontrole, potvrdili da su oni do službenog vozila priveli mldb. Cicmil Arsenija nakon što im je policijski službenik Vljako Đurđić označio mldb. Cicmil Arsenija kao lice koje je gađalo policiju kamenjem i koje ga je pogodilo u nogu; da su oba službenika negirala navode iz izjave mldb. Cicmil Arsenija koji se tiču upotrebe fizičke sile nad njim, ističući da nije bilo upotrebe sile prilikom privođenja ovog lica, njegovog dovođenja do službenog vozila, smještanja i kratkog boravka maloljetnika u vozilu; da je policijski službenik CB Nikšić Vujičić Željko, naveo da je dana 13. maja 2020. godine oko 21:30 časova, nakon uspostavljanja narušenog javnog reda i mira kod trgovinskog objekta „Mex“ i dolaska do službenog vozila primijetio kako dva policijska službenika privode lice (za koje je kasnije saznao da se radi o mldb. Cicmil Arseniju) i uvode ga u službeno vozilo. Takođe, Vujičić je negirao navode iz izjave mldb. Cicmil Arsenija, koji se odnose na to da je maloljetnik pretresen prilikom dovođenja do službenog vozila, kao i navode da je isti udaran od strane jednog policijskog službenika i da je udaren unutar vozila u predjelu glave, ističući da je lice mirno privedeno do vozila, smješteno u vozilo, te da nije bilo pretresa ovog lica i fizičkog napada na njega van i unutar vozila; da je policijski službenik CB Nikšić Knežević Dalibor u izjavi datoj u postupku unutrašnje kontrole, negirao navode iz izjave mldb. Cicmil Arsenija, koji se odnose na to da je u vozilu kojim je on upravljao, neko od policijskih službenika udarao maloljetnika rukom u predjelu glave, istakavši da je maloljetnik za kratko vrijeme koliko je boravio unutar vozila, bio miran i da prema njemu niko nije upotrebjavao fizičku silu; da je policijski službenik CB Nikšić Milić Slavko u izjavi datoj u postupku kontrole, između ostalog naveo da nije primijetio nikakve povrede na licu maloljetnika, kao i da je na njegovo pitanje da li ima tjelesnih povreda, mldb. Cicmil Arsenije odgovorio da nema i da ne želi ukazivanje ljekarske pomoći, te da je ljekarski pregled mldb. Cicmil Arsenija uslijedio nakon insistiranja njegovog oca Cicmil Mila i da su policijski službenici Simović Marinko i Bojović Miloš koji su mldb. Cicmil Arsenija odveli u JZU Opšta bolnica Nikšić u svojim izjavama naveli da nijesu primijetili povrede na licu i tijelu mldb. Cicmil Arsenija.

- Dana 6. jula 2022. godine, Uprava Policije CB Nikšić je Osnovnom državnom tužilaštvu u Nikšiću na njegov zahtjev od 21. juna 2021. godine dostavila obavještenje da je policijski službenik CB Nikšić Ljubiša Vuković spornog dana bio radno angažovan na policijskim poslovima obezbjeđena zgrade CB Nikšić kao i prihvatanja privedenih lica i njihovog daljeg sprovođenja do službenih prostorija. Njegove neposredne starješine bile su Đuknić Mladen i Đurović Veselin.

- Dana 5. oktobra 2022. godine, Uprava Policije - Regionalni centar bezbjednosti „Zapad“ Odjeljenje bezbjednosti Nikšić je Osnovnom državnom tužilaštvu u Nikšiću na njegov zahtjev od 26. septembra 2022. godine dostavila spisak policijskih službenika CB Nikšić koji su bili radno angažovani dana 13. maja 2020. godine. U spisku su navedena sledeća imena: Vujović Petar, Ćiraković Danko, Krivokapić Dragan, Kosović Marko, Đurović Milorad, Kadić Drago, Babić Filip, Vujačić Nikola, Čaković Milan, Adžić Radivoje, Tripković Aleksa, Bajović Ljubiša, Pejović Jovan, Legiša Dario, Vujičić Željko, Knežević Dalibor, Vuksanović Spasoje, Delibašić Ratko, Raičević Zoran, Darmanović Boban, Gušić Nikola, Jovović Novica, Bezmarović Vitomir, Radulović Ljubomir, Mišković Duško, Rovčanin Darko, Čvorović Tadija, Ognjenović Pavle, Rašković Miodrag, Muškić Predrag, Malović Radenko, Radović Radoman, Vujović Vladimir, Šćepanović Velibor, Backović Božidar, Mandić Grujica, Vojinović Veljko, Šahman Mirzo, Mijatović Martina, Janjušević Jovana, Eraković Ilija, Krivokapić Ratko, Muškić Rajko, Varajić Bajo, Kostić

Milosav, Četković Ranko, Stojanović Darko, Popović Mato, Mirković Slobodan, Drinčić Živko, Martinović Božo, Stanišić Dragoslav, Dakić Milisav, Dakić Milenko, Bezmarević Goran i Lučić Mileva.

- Dana 10. oktobra 2022. godine, Uprava Policije - Regionalni centar bezbjednosti „Zapad“ Odjeljenje bezbjednosti Nikšić je Osnovnom državnim tužilaštvu u Nikšiću na njegov zahtjev od 26. septembra 2022. godine dostavila spisak policijskih službenika CB Nikšić koji su bili radno angažovani dana 13. maja 2020. godine. U spisku su navedena sledeća imena: Muškić Petar, Krušić Dalibor, Radulović Radovan, Peković Dragoljub, Bošković Milan, Spasojević Miroslav, Đukanović Predrag, Laketić Milovan, Grbović Božidar, Vučeljić Nataša, Žižić Nikola, Čolaković Bratislav, Milić Slavko, Bojić Goran, Kilibarda Ivan, Nedić Milorad, Šušić Velimir, Vuković Ranko, Drobnyak Dragoslav, Žugić Vidoje, Vujović Božidar, Stijepović Nikola, Milić Slavko, Popović Vladimir, Jokić Milan, Marojević Dragutin, Perošević Željko, Čvorović Mladen, Bojanić Luka, Peković Željko i Vukotić Đorđije.

- Dana 24. oktobra 2022. godine, Uprava Policije - Regionalni centar bezbjednosti „Zapad“ Odjeljenje bezbjednosti Nikšić je Osnovnom državnim tužilaštvu u Nikšiću na njegov zahtjev od 12. oktobra 2022. godine, dostavila obavještenje da su u predmetu protiv NN službenika policije i mldb. Cicmil Arsenija formirani spisi predmeta UBD 287, od 20. maja 2020. godine, koji su sa CD-om kojim su raspolagali dostavljeni tužiocu za maloljetnike Vesni Krivokapić na dalje postupanje.

- Dana 7. decembra 2022. godine, Uprava Policije - Regionalni centar bezbjednosti „Zapad“ Odjeljenje bezbjednosti Nikšić je Osnovnom državnim tužilaštvu u Nikšiću na njegov zahtjev od 30. novembra 2022. godine, dostavila obavještenje da je predmet protiv maloljetnog Cicmil Arsenija zadužio sudija Osnovnog suda u Nikšiću Marko Blagojević i da se u spisima predmeta nalazi CD sa kojim su raspolagali, te da se predmet po žalbi branioca mldb. Cicmil Arsenija nalazi u Višem sudu u Podgorici.

- Dana 26. januara 2023. godine, Uprava Policije - Regionalni centar bezbjednosti „Zapad“ Odjeljenje bezbjednosti Nikšić je Osnovnom državnim tužilaštvu u Nikšiću na njegov zahtjev od 20. januara 2023. godine, dostavila obavještenje da su dana 13. maja 2020. godine pored Laketić Milovana bili angažovani kriminalistički tehničari Marojević Dragutin i Baltić Dobrilo.

- Dana 9. februara 2023. godine, Uprava Policije - Regionalni centar bezbjednosti „Zapad“ Odjeljenje bezbjednosti Nikšić je Osnovnom državnim tužilaštvu u Nikšiću na njegov zahtjev od 30. januara i 3. februara 2023. godine, kojima je zatraženo dostavljanje knjige uviđaja i ekspedicione knjige dostavila obavještenje da su policijski službenici izvršili uvid u navedene knjige kojom prilikom je utvrđeno da je u knjizi uviđaja pod brojem 363 zaveden događaj "Video snimanje litije" a službenu radnju snimanja vršili su krim. tehničari Marojević, Baltić i Laketić. Pregledom ekspedicione knjige nije pronađen podatak da je neko od službenika policije preuzeo video zapis nastao snimanjem litije. Praksa službenika krim. policije nije da u evidencionu knjigu uvodi kada i kome se predaje CD sa snimcima, već se isti predaju starješini koji su za snimanje određenog događaja angažovali krim. tehničare, a starješine snimke dalje prosleđuju nadležnom državnim tužiocu. Uz obavještenje je dostavljena i kopija stranice knjige uviđaja.

- Dana 1. marta 2023. godine, Uprava Policije - Regionalni centar bezbjednosti „Zapad“ Odjeljenje bezbjednosti Nikšić je Osnovnom državnim tužilaštvu u Nikšiću na njegov zahtjev od 23. februara 2023. godine dostavila spise predmeta UBD br. 287 od 20. maja 2020. godine i to: dopis od 7. decembra 2022. godine upućen ODT u Nikšiću, Službenu zabilješku sačinjenu povodom objavljenog razgovora sa mldb. Cicmil Arsenijem, Zapisnik o obavještenju prikupljenim od građanina - policijskog službenika Đurđić Vlajka, Izvještaj ljekara specijaliste broj 4737, od 13. maja 2020. godine na ime Cicmil Arsenija i Izvještaj ljekara specijaliste broj 4731, od 13. maja 2020. godine na ime Đurđić Vlajka.

- Dana 13. marta 2023. godine, Uprava Policije - Regionalni centar bezbjednosti „Zapad“ Odjeljenje bezbjednosti Nikšić je Osnovnom državnim tužilaštvu u Nikšiću na njegov zahtjev od 23. februara 2023. godine dostavila kopiju video zapisa za dan 12. maj 2020. godine i 13. maj 2020. godine sačinjene povodom litija, zatim i protesta ispred OB Nikšić, a kasnije i na Trgu Save Kovačevića.

- Dana 30. septembra 2024. godine, Uprava Policije - Regionalni centar bezbjednosti „Zapad“ Odjeljenje bezbjednosti Nikšić je Osnovnom državnim tužilaštvu u Nikšiću na njegov zahtjev od 16. septembra 2024. godine, dostavila obavještenje da službenici OB Nikšić preduzimaju sve mjere i radnje u cilju identifikacije NN službenika policije povodom počinjenog krivičnog djela iz člana 166a stav 2 u vezi stava 1 KZCG na štetu Cicmil Arsenija.

Postupanje nadležnog Osnovnog državnog tužilaštva u Nikšiću

- Osnovno državno tužilaštvo u Nikšiću je, povodom predmetnog događaja, formiralo predmet Ktr. br. 129/20, i to 26. maja 2020. godine, po krivičnoj prijavi advokaticke podnosioca, Bojane Čirović, koji je 1. juna 2020. godine, preveden u spise predmeta Ktn. br. 60/20. Predmet je formiran protiv nepoznatih učinilaca - službenika Uprave policije, zbog krivičnog djela mučenje iz člana 167 stav 2 u vezi stava 1 Krivičnog zakonika Crne Gore. Takođe formiran je i predmet Ktn. br. 23/20, u krivičnom postupku koji je pokrenut prema mldb. Cicmil Arsenija zbog krivičnog djela napad na službeno lice u vršenju službene dužnosti iz člana 376 stav 1 u vezi st. 2 i 3 Krivičnog zakonika Crne Gore.

- Po formiranju predmeta Ktr. br. 129/20, dana 26. maja 2020. godine, preuzete su sledeće radnje:

- Dana 27. maja 2020. godine, donesena je naredba za medicinsko vještačenje povreda kod oštećenog mldb. Cicmil Arsenija kao i policijskog službenika Đurđić Vlajka.

- Dana 8. juna 2020. godine saslušan je vještak medicinske struke - hirurrg dr. Veselin Bulatović, koji je u svom nalazu i mišljenju naveo da iz Izvještaja ljekara specijaliste - hirurga JZU Opšta bolnica Nikšić broj protokola 4737, od 13. maja 2020. godine proizilazi da se mldb. Cicmil Arsenije javio tog dana na pregled zbog povreda nanesenih od strane drugih lica. Dalje proizilazi da se mldb. Cicmil Arsenije žalio na bol u lijevoj natkoljenici, bol u kukovima - obostrano, bol ispod desne lopatice, bol u predjelu gornje usne i glavobolju. Kliničkim pregledom je konstatovano da se radi o hiperemiji (crvenilu) u predjelu desne strane čela. Urađen je EHO abdomena, RTG grudnog koša, kraniogram, RTG cervikalne kičme, RTG kostiju lica, urađen je MSCT endokranijuma i nalazi su bili uredni. Konsultovan je neurolog i neurološki nalaz je bio

uredan. U dijagnozi je navedeno da se radi o nagnječenju u predjelu lijeve jagodične kosti, krvnom podlivu u predjelu gornjeg kapka desnog oka, nagnječenju u predjelu prednje strane grudnog koša i nagnječenju u predjelu lijeve nadkoljenice. Vještak je u konačnom zaključio da se navedene povrede kod mlđb. Cicmil Arsenija kvalifikuju kao lake tjelesne povrede, te da su iste mogle nastati višekratnim dejstvom tupine aktivno zamahnutog oruđa (udarac stisnutom pesnicom, manjom drvenom motkom i sl.). Povrede u predjelu grudnog koša i lijeve natkoljenice mogle su nastati i prilikom pada i kontakta povrijeđenih površina tijela sa tvrdom podlogom (betom, asphalt, makadam i sl.).

- U odnosu na policijskog službenika Đurđić Vlajka vještak je našao da iz Izvještaja ljekara specijaliste - hirurga JZU Opšta bolnica Nikšić broj protokola 4731, od 13. maja 2020. godine proizilazi da se isti javio na pregled zbog povreda koje je zadobio od udarca kamenom u desnu nogu. Žalio se na bolno i otežano hodanje, a kliničkim pregledom konstatovan je otok u predjelu desnog koljena na spoljašnjoj strani u prečniku od oko 1 cm. U dijagnozi je navedeno da se radi o nagnječenju u predjelu desnog koljena. Vještak je u konačnom zaključio da se navedene povrede kvalifikuju kao lake tjelesne povrede, te da su iste mogle nastati jednokratnim dejstvom tupine aktivno zamahnutog oruđa (udarac nogom na kojoj je obuća sa tvrdim đonom, drvenom motkom, kamenom i sl.).

- Po formiranju predmeta Ktn. br. 60/20, dana 1. juna 2020. godine, preduzete su sledeće radnje:

- Dana 29. juna 2020. godine Upravi policije CB Nikšić podnesen je zahtjev za prikupljanje potrebnih obavještenja i traženo dostavljanje Izvještaja o upotrebi sredstava prinude odnosno o postupanju ovlašćenih službenih lica prilikom protesta održanih u Nikšiću u noći 13. maja 2020. godine.

- Dana 6. jula 2020. godine saslušan je u svojstvu svjedoka oštećeni mlđb. Cicmil Arsenije. Predmetnom prilikom isti je u bitnom istakao da se spornog dana sa svojim drugovima pridružio grupi građana koja je protestovala zbog hapšenja Vladike Joanikija i sveštenika. Nosili su staru crnogorsku trobojku i pjevali su crkvene pjesme i pjesme kosovskog ciklusa i skandirali su "Ne damo svetinje" i "Milo lopove". Ni na kakav način nijesu narušavali javni red i mir. Po dolasku na skver imali su namjeru da naprave krug oko istog, međutim, pristigla su vozila policije iz kojih su izašli policajci koji su držeći štitove u rukama istima gurali narod unazad prema Pošti i prema trotoaru skvera. U tom momentu obzirom da je imao zastavu trobojku nalazio se na čelu grupe građana, a policija je tada bacila šok bombe i suzavce. Nastala je panika među građanima, a on se trčećim korakom uputio prema Bulevaru Vuka Mićunovića kada je sreo dvije odrasle osobe koje su se probijale kroz dim od suzavaca, pa im je prišao da bi im pomogao, te ih je otpratio do stepeništa Pošte. Namjeravao je da prođe pored Pošte ali mu se obratio jedan policajac riječima: "Ej, ti Dolazi ovamo" i uputio mu niz psovki. Nije ga poslušao, već je pokušavao da stigne do Njegoševе ulice. Oko njega se u tom trenutku nalazilo više lica, a iz grupe građana se izdvojio jedan čovjek u civilu i uhvatio ga je za desnu ruku. Otrgnuo se od njega, ali mu je on tom prilikom pocijepao jaknu. Potrčao je prema Njegoševoj ulici, pa je tako dezorijentisan udario u čošak zgrade, lijevim ramenom kojom prilikom je osjetio bol manjeg intenziteta, nakon čega je uspio da uđe u Njegoševu ulicu. Međutim, više policajaca je pošlo za njim trčećim korakom, dok je njemu u tom momentu bilo jako loše jer se "nagutao" suzavca. Oni su mu uz psovke govorili da stane, pa je nemoćan zbog suzavca stao i stavio ruke na potiljak. Vidio je da ga je sustiglo 5-

6 policajaca, a jedan od njih ga je oborio na leđa, dok su mu druga dvojica okrenuli dlanove prema licu i nogama, odnosno čizmama nagazili dlanove kako bi bio miran, iako nije davao otpor. Nakon toga su ga ta tri policajca nastavili udarati nogama na kojima su bile čizme po čitavom tijelu, a najviše u predjelu obje butine. Naime, više puta je udaran po butinama, zatim po rebrima, a četiri udarca čizmama dobio je u predjelu glave i to jedan udarac u tjemenom predjelu glave, jedan u frontalnom dijelu čela, jedan udarac u jagodicu lica po lijevoj strani i jedan udarac u predjelu usta. Koliko se mogao sjetiti sve te udarce su mu nanijela ta tri policajca, a moguće je da im se pridružio još jedan policajac i da ga je i on udarao. Dok je tako ležao na leđima i dobijao udarce čuo je da je neko od građana rekao: "Neka, ubiste dijete". Dvojica policajaca su ga tada podigla sa zemlje i izvršili pretres na grub način tako što su mu rekli da podigne ruke i raširi noge, pa kada je podigao ruke, jedan od njih mu je rekao: "Ne tako!", pri čemu je grubo rukom pogurao njegovu desnu ruku kao da hoće da je savije na suprotnu stranu, nakon čega su ga uveli u njihovo službeno putničko vozilo. Cijelo vrijeme je morao držati spuštenu glavu i nije mogao vidjeti lica koja su postupala prema njemu, osim toga, kada su ga oborili spale su mu i dioptrijske naočare. U vozilu mu je, dok je sjedio na sicu, prišao jedan od policajaca i naredio: Dohvati dlanovima pod!". S obzirom da je krupnije građe on to nije mogao da uradi već je prstima dodirivao pod i na taj način poslušao naredbu policajaca. Taj policajac ga je potom otvorenim dlanom udario u potiljačni dio glave. Vrlo brzo, zaustavili su vozilo u kojem se nalazio i prebacili ga u "maricu". To su uradili na grub način, tako da je on skliznuo i udario u metalni lim desnim ramenom. Policajac mu je tada rekao da se smiri, iako on nije bio u stanju da pruža bilo kakav otpor. Na putu do stanice policije zaustavili su vozilo i u isto je ubačeno još jedno lice starije dobi. U stanici policije jedan od policajaca je rekao drugom policajcu: "Pušti me unutra da uđem da ih isprskam biber sprejom da ti se ne koprcaju", međutim ovaj drugi policajac to nije dozvolio. Nakon toga pozvali su njegovu majku, a u stanicu policije je sa njegovom majkom došao i njegov otac. U prisustvu oca dao je izjavu pred inspektorom za maloljetnike, te je zajedno sa ocem i dva policajca odvezen u Medicinski centar radi ukazivanja pomoći. U Medicinskom centru na pitanje doktora Ašanina zašto traži pomoć od ljekara decidno je naveo da je prebijen od strane policije, a doktor Ašanin se tada obratio njegovom ocu i rekao: "Ne znam ja od koga si ti dobio batine, možda si dobio od druga ili ko zna od koga a mi se ne bavimo time ko je tebe povrijedio". Po izlasku iz Medicinskog centra i ukazane pomoći policajac koga nikad prije u životu nije video, a za kojeg je kasnije saznao da se zove Vlajko Đurđić, obratio se njegovom ocu riječima: "Šta ti pričaš da smo mi uradili tvom sinu, on je mene gađao kamenom, imao mi je nogu slomiti". Njegov otac je ignorisao te riječi i htio je samo da prođe, ali je taj policajac rekao: "Jeste groba mi očeva i bratova". Tada je njegov otac zastao i kako je isti veliki hrišćanin rekao mu je: "Nemoj da se kuneš lažno, ako si spreman da se zakuneš da govoriš istinu prvo će moj sin staviti ruku na Jevanđelje da govori istinu, a onda ćeš ti". Nakon toga, u pratnji dva policajca sa ocem se vratio u CB kod inspektora Milić Slavka i ukazao mu na neprijatnost koju su doživjeli od policajca Đurđić Vlajka. Tada je njegov otac zamolio Slavka Milića da pozove tog policajca ne bi li se utvrdilo da li je isti zaista povrijeđen od strane njegovog sina. Đurđić Vlajko je ubrzo i došao i tada se obratio Cicmil Arseniju riječima: "Ja sam policajac koji prima i daje batine, nijesi smio da me gađaš". Takođe je rekao da zna gdje se nalazi kamenje kojim ga je navodno gađao i pitao ga da li hoće da pođe sa njim da uzme kamenje, na šta je on pristao i kazao mu da je spreman i da ode na detektor laži. U konačnom oštećeni se pridružio krivičnom gonjenju protiv policijskih službenika koji su ga spornog dana povrijedili.

- Dana 24. septembra 2020. godine saslušani su svjedoci Kosović Marko i Delibašić Ratko; dana 30. septembra 2020. godine saslušani su svjedoci Stojanović Darko i Varajić Bajo;

dana 8. oktobra 2020. godine saslušani su svjedoci Mićović Radomir i Nikolić Ranka; dana 12. oktobra 2020. godine saslušan je svjedok Mišović Ranka; dana 30. oktobra 2020. godine saslušan je svjedok Čurović Dragoslav, a dana 19. novembra 2020. godine saslušani su svjedoci Šahman Mirzo i Eraković Ilija.

- Dana 21. decembra 2020. godine zakazano je saslušanje svjedoka Milić Slavka i Mađarić Darka za dan 22. decembar 2020. godine, ali nije održano jer se svjedok Milić Slavko nalazio na liječenju u bolnici u Brezoviku, dok svjedok Mađarić Darko zbog službene obaveze nije mogao pristupiti saslušanju navedenog dana, a što proizilazi iz službene zabilješke od 21. decembra 2020. godine.

- Dana 17. februara 2021. godine, bilo je zakazano saslušanje svjedoka Milić Slavka i Mađarić Darka ali je isto odloženo zbog zdravstvenog stanja punomoćnice oštećenog mlđb. Cicmil Arsenija, advokaticice Bojane Čirović, na njen zahtjev koji je upućen putem email-a dana 15. februara 2021. godine.

- Dana 10. februara 2021. godine, na zahtjev zamjenice rukovodioca Višeg državnog tužilaštva u Podgorici, državne tužiteljke Lepe Medenice, a po pritužbi punomoćnice oštećenog mlđb. Cicmil Arsenija, advokaticice Bojane Čirović na rad državne tužiteljke u predmetima Ktn. br. 60/20, Ktm. br. 23/20, i Kt. br. 559/20, navedeni spisi su dostavljeni Višem državnom tužilaštvu, a isti su vraćeni Osnovnom državnom tužilaštvu u Nikšiću dana 9. aprila 2021. godine.

- Dana 25. maja 2021. godine, donesena je naredba za medicinsko vještačenje od strane drugog vještaka, a nalaz i mišljenje dostavljen je tužilaštvu dana 1. juna 2021. godine.

- Iz navedenog nalaza i mišljenja koji je dao vještak medicinske struke dr. Nemanja Radojević proizilazi da je dana 13. i 14. maja 2020. godine, mlđb. Cicmil Arsenije pregledan od strane ljekara Opšte bolnice i Doma zdravlja u Nikšiću, te da su tom prilikom kod njega dijagnostikovane sledeće povrede: 1. krvni podliv gornjeg kapka za koju povredu je vještak našao da je ista posledica dejstva tupine mehaničke sile i ista je nastala usled jednokratnog direktnog dejstva aktivno zamahnutog mehaničkog oruđa - udarca, moguće bridom otvorenog dlana, pesnicom ili za to nekim drugim pogodnim oruđem. U vrijeme nanošenja zadobijena povreda se kvalifikuje kao laka tjelesna povreda. 2. Crvenilo u predjelu desne strane čela, za koje se vještak izjasnio da ne predstavlja tjelesnu povredu, ali da može biti pokazatelj dejstva sile na tijelo (moguće usled udarca), ali sila koja je djelovala nije bila dovoljnog inteziteta da dovede do nastanka tjelesne povrede. 3. Nagnječenje u lijevom jagodičnom predjelu; 4. nagnječenje u predjelu lijeve butine i 5. nagnječenje u predjelu lijeve strane grudnog koša. Za navedene dijagnoze vještak je istakao da su iste postavljene nedovoljno kritički, samo na osnovu subjektivnog pokazatelja bolne osjetljivosti, bez spolja na koži opisanih bilo kakvih tjelesnih povreda (nagnječenje predstavlja spreg oguljotine i krvnog podliva), tako da se iste ne mogu prihvatiti i dalje sudskomedicinski elaborirati, a što ne isključuje mogućnost dejstva sile u navedene predjele tijela (moguće usled udarca), ali sila koja je djelovala nije bila dovoljnog inteziteta da dovede do nastanka tjelesnih povreda ili ljekari nisu opisali povrede koje zaista postoje. 6. Glavobolja je subjektivni simptom, a ne tjelesna povreda, ali može biti u vezi sa dejstvom sile na glavu. Zbirno posmatrano, sve zadobijene povrede u vrijeme nanošenja se kvalifikuju kao laka tjelesna povreda. U medicinskoj dokumentaciji je postavljena i dijagnoza akutne psihičke reakcije na težak stres, što nije tjelesna povreda, ali može biti u vezi sa

predmetnim događajem. U konačnom je vještak istakao da je u raspoloživoj medicinskoj dokumentaciji opisana samo jedna tjelesna povreda, dok su ostale dijagnoze povreda postavljene samo na osnovu subjektivnog pokazatelja bolne osjetljivosti, dakle bez opisa vrste povreda, veličine i sl., pa se samim tim te dijagnoze i ne mogu prihvatiti kao objektivno ustanovljene povrede, što sve onemogućava bilo kakvo konkretnije sudskomedicinsko izjašnjenje. Svaki udarac ne mora nužno dovesti do nastanka tjelesne povrede, posebno ukoliko je sila kojom se udarac nanosi slabog inteziteta, već udarac silom jakog inteziteta, čizmama, pendrecima i sl. u principu najčešće dovodi do nastanka tjelesnih povreda. Vještak je dalje naveo da se na osnovu dostavljenih crno-bijelih kopija fotografija iz spisa predmeta nije moguće izjasniti o povredi u predjelu gornje usne, jer se ista ne vidi zbog lošeg kvaliteta kopija. Eventualno izjašnjenje bi bilo moguće na osnovu kolor fotografije.

- U odnosu na policijskog službenika Đurđić Vlajka vještak je našao da je isti pregledan od strane ljekara Opšte bolnice dana 13. maja 2020. godine, te da je kod njega dijagnostikovana sledeća povreda: otok u predjelu desnog koljena, koja je posledica dejstva aktivno zamahnutog oruđa - jednog udarca, moguće bačenim kamenom. U vrijeme nanošenja zadobijena povreda se kvalifikuje kao laka tjelesna povreda.

- Dana 4. juna 2021. godine urgirano je da Ministarstvo unutrašnjih poslova - CB Nikšić preduzime mjere i radnje na otkrivanju učinilaca krivičnog djela u predmetu Ktn br. 60/20;

- Dana 7. juna 2021. godine data je naredba da se izvrši dopuna nalaza i mišljenja vještaka medicinske struke dr. Nemanje Radojevića od 1. juna 2021. godine, a isti je dostavio dopunu nalaza i mišljenja tužilaštvu dana 22. juna 2021. godine.

- Iz navedene dopune nalaza i mišljenja proizilazi da se na naknadno dostavljenim kolor fotografijama uočavaju sledeće povrede: 1. razderina gornje usne za koju je ustanovljeno da je ista posledica dejstva tupine mehaničke sile i ista je nastala usled jednokratnog direktnog dejstva aktivno zamahnutog mehaničkog oruđa - udarca, moguće bridom otvorenog dlana, pesnicom ili za to nekim drugim pogodnim oruđem. U vrijeme nanošenja zadobijena povreda se kvalifikuje kao laka tjelesna povreda. 2. Crvenilo i otok u lijevom jagodičnom predjelu za koju povredu je ustanovljeno da je ista posledica dejstva tupine mehaničke sile i ista je mogla nastati usled jednokratnog direktnog dejstva aktivno zamahnutog i bačenog mehaničkog oruđa - jednog udarca, moguće bačenim kamenom. U vrijeme nanošenja zadobijena povreda se kvalifikuje kao laka tjelesna povreda. U konačnom je zaključeno da navedeno ne utiče na ranije dato mišljenje o zbirnoj kvalifikaciji tjelesnih povreda.

- Dana 15. juna 2021. godine, od strane novoizabranog rukovodioca Osnovnog državnog tužilaštva u Nikšiću Pejović Željka predmet Ktn. br. 60/20, dodijeljen je u rad državnoj tužiteljki Vjeri Mićunović, a predmet Ktm. br. 23/20, dodijeljen je u rad državnoj tužiteljki Vanji Sindić.

- Dana 15. juna 2021. godine, državna tužiteljka Vjera Mićunović je sačinila službenu zabilješku u kojoj je navela da je oštećeni mlđb. Arsenije Cicmil u predmetnoj krivično-pravnoj stvari angažovao punomoćnika Bojanu Ćirović, advokaticu iz Podgorice, to je s obzirom na Odluku Advokatske komore Crne Gore od 17. maja 2021. godine o obustavi pružanja pravne pomoći advokata na teritoriji Crne Gore počev od 24. maja 2021. godine, te da do daljnog nijesu ispunjeni zakonski uslovi za provođenje dokaznih radnji u predmetnoj krivično-pravnoj stvari.

- Dana 19. juna 2021. godine, advokatica Bojana Ćirović je putem email-a obavjestila tužioca da zbog njenog imenovanja za Zaštitnika imovinsko-pravnih interesa Crne Gore neće moći da zastupa oštećenog Arsenija Cicmila, te da je njegov novi punomoćnik Marija Božović, advokatica iz Podgorice.

- Dana 22. juna 2021. godine, advokatica Marija Božović je kao punomoćnik oštećenog mldb. Cicmii Arsenija, putem email-a od strane tužilaštva, obavještena da će biti blagovremeno upoznata sa terminima preduzimanja dokaznih radnji u izviđaju, a po prestanku okolnosti zbog kojih je obustavljeno pružanje pravne pomoći advokata na cijeloj teritoriji Crne Gore shodno odluci Advokatske komore od 17. maja 2021. godine.

- Dana 29. juna 2021. godine, predmetni spisi Ktn. br. 23/20, zajedno sa predmetima Ktn. br. 60/20, i Ktr. br. 129/20, dostavljeni su Ustavnom sudu povodom ustavne žalbe punomoćnika mldb. Cicmil Arsenija, ovdje podnosioca, koji spisi su vraćeni ODT Nikšić dana 23. jula 2021. godine.

- Nakon prekida obustave rada advokata postupajuća tužiteljka je dana 27. avgusta 2021. godine saslušala u svojstvu svjedoka Mađarić Darka, a dana 30. avgusta 2021. godine saslušala u svojstvu svjedoka Milić Slavka.

- Dana 5. novembra 2021. godine, postupajuća tužiteljka je od "T-Centra Crnogorski Telekom" AD Nikšić tražila podatke da li se u njihovoj poslovnici nalaze skladišteni podaci snimaka sa kamera instaliranih na njihovim poslovnicama za period od 13. maja 2021. godine od 18:00 do 00:00 časova.

- Dana 8. novembra 2021. godine, postupajuća tužilja je saslušala u svojstvu svjedoka Knežević Dalibora i dana 10. novembra 2021. godine saslušala u svojstvu svjedoka tri lica: Vujičić Željka, Bijelović Slobodana i Dacić Marka.

- Dana 16. novembra 2021. godine, postupajuća tužiteljka je od "T-Centra Crnogorski Telekom" AD Podgorica tražila podatke da li se u njihovoj poslovnici nalaze skladišteni podaci snimaka sa kamera instaliranih na njihovoj poslovni u ulici Njegoševoj u Nikšiću za dan 13. maj 2021. godine, u periodu od 18:00 do 00:00 časova.

- Dana 24. novembra 2021. godine državna tužiteljka je saslušala u svojstvu svjedoka tri lica: Vujović Petra, Vuksanović Spasoja i Vujačić Nikolu; dana 25. novembra 2021. godine, saslušala u svojstvu svjedoka dva lica: Bajović Ljubišu i Adžić Radivoja; dana 3. decembra 2021. godine, saslušala u svojstvu svjedoka Bezmarević Vitomira; dana 8. decembra 2021. godine, saslušala u svojstvu svjedoka Đurović Milorada i dana 17. decembra 2021. godine, saslušala u svojstvu svjedoka Čaković Milana.

- Dana 31. decembra 2021. godine, državna tužiteljka je saslušala u svojstvu svjedoka - oštećenog mldb. Cicmil Arsenija. On je tom prilikom u bitnom istakao da ostaje pri svemu u svom iskazu od 6. jula 2020. godine. Međutim, pojasnio je da je tada izjavio da je policajac koji ga je u vozilu udario otvorenim dlanom po glavi naišao kad ga je udario, međutim vjerovatno se radi o grešci ili nesporazumu između njega i državne tužiteljke prilikom davanja iskaza. Naime, taj

policajac nije naišao kako je to navedeno u njegovom ranijem iskazu već je taj policajac sjedio pored njega na zadnjem sicu vozila, sa njegove desne strane kad ga je udario. Takođe je pojasnio da mu policajci koji su ga udarali u Njegoševoj ulici nijesu stavljali ruke na lice okrenute dlanovima ka licu, već su mu stavili ruke na trotoar pored tijela dok je ležao i dlanovi su mu bili okrenuti ka gore i onda su ga dvojica policajaca nogama na kojima su bile čizme - gojzerice nagazili na dlanove kako bi ga spriječili da se brani rukama. Tom prilikom su mu nanijeli povrede, jer je po spoljnjem dijelu šaka imao manje oguljotine koje su bile vidljive i on ih je pokazao doktoru koji ga je potom čitavog pregledao. Dok je bio u ležećem položaju na trotoaru dva - tri policajca su ga udarala nogama u predjelu butina i rebara, kao i četiri puta u predjelu glave. Ti udarci su bili jaki i bolni, a vjerovatno su ga ti policajci i podigli sa zemlje i grubo pretresli, kao što je naveo u prethodnom iskazu. Pojasnio je da ne može prepoznati lica koja su ga zlostavljala zbog ošamućenosti usled batinanja, kao i zbog toga što su policajci bili pod zaštitnom opremom, a u vozilu je bio u savijenom položaju sa pognutom glavom zbog čega ih nije mogao vidjeti.

- Dana 17. januara 2022. godine, državna tužiteljka je donijela naredbu o vještačenju video materijala - video zapisa koji je objavljen na kanalu „Al Jazeera Balkans“, a koja naredba je proslijeđena Forenzičkom centru Danilovgrad dana 9. februara 2022. godine.

- Dana 25. januara 2022. godine, u svojstvu svjedoka saslušan je Raičević Zoran.

- Dana 9. i 28. februara 2022. godine poslate su urgencije Forenzičkom centru Danilovgrad za dostavljanje nalaza i mišljenja obavljenog vještačenja, a dana 28. februara 2022. godine, dostavljen je traženi nalaz i mišljenje. U istom je navedeno da je uvidom u sadržaj dostavljenog DVD-a ustanovljeno da se u njemu nalazi video fajl pod nazivom "Policija suzavcem i šok bombama rastjerala demonstrante u Nikšiću". Analizom navedenog video snimka uočeno je prisustvo vizuelnog šuma koji je nastao usled noćnih uslova snimanja, kao i kompresijom video snimka, pa je time došlo do gubljenja njegovog kvaliteta. Izdvajanjem fotografija lica sa predmetnog video snimka upotrebom adekvatnih filtera izvršeno je: osvjetljenje slike, poboljšanje oštine slike i eliminacija vizuelnih šumova u mjeri da se ne naruši sadržaj i suština slike. Izuzete fotografije svojom gustinom piksela kao jedinim parametrom koji izražava jasnoću slike, izraženu u pikselima po metro (pix/m), nijesu pogodne za identifikaciju lica.

- Dana 7. marta 2022. godine izdata je naredba za dopunu nalaza i mišljenja od strane vještaka sudsko medicinske struke dr. Radojević Nemanje, a dana 28. marta 2022. godine poslata je urgencija vještaku medicinske struke za dostavu dopune nalaza i mišljenja, koja dopuna je dostavljena dana 31. marta 2022. godine. U dopuni je u bitnom navedeno da vještak u svemu ostaje pri prethodno datom nalazu i mišljenju i njegovoj dopuni s tim da je dodao da u zavisnosti od inteziteta sile kojom se zadaju udarci, može ali i ne mora doći do nastanka tjelesnih povreda, odnosno kada sila djeluje slabim intezitetom ne mora doći do nastanka tjelesnih povreda. Međutim, udarci silom jakog inteziteta, koji intezitet sile osoba osjeća kao subjektivni osjećaj jakog bola, uvijek dovode do nastanka tjelesnih povreda. Udarcima stopalima obuvenim u čizme gojzerice, silom jakog inteziteta bi zasigurno morale nastati tjelesne povrede, makar neke iz grupe lakih tjelesnih povreda (krvni podlivi, oguljotine, nagnječenja, razderine i dr.). Udarac otvorenim dlanom u potiljačnom predjelu nije morao dovesti do nastanka tjelesne povrede, jer tom prilikom djeluje sila na veću površinu tijela. S tim u vezi, malo je vjerovatno da bi od takvog udarca otvorenim dlanom koji nije doveo do nastanka tjelesne povrede nastupila ošamućenost kao subjektivni osjećaj. Povrede krvni podliv gornjeg kapka i razderina gornje usne mogle su

nastati udarcima otvorenim dlanom (npr. bridom otvorenog dlana, a brid otvorenog dlana je koštano - mišićno ispupčenje na dlanu koje se nalazi neposredno ispod dlanene strane ručnog zgloba). Gaženjem čizmama gojzericama u predjelu ruku, odnosno u predjelu dlanova šaka (kako to proizilazi iz izjave oštećenog Cicmil Arsenija date pred ODT dana 31. decembra 2021. godine), posebno u okolnosti kada se to gaženje obavlja u cilju onesposobljavanja pokretanja ruku, odnosno mehanizmom pritiska na šake koje se nalaze između đonova čizama sa jedne i podloge sa druge strane, vrlo vjerovatno bi došlo do nastanka tjelesnih povreda na šakama makar u vidu nekih lakih tjelesnih povreda (krvnih podliva, oguljotina, nagnječenja, razderine i dr.).

- Dana 22. marta 2022. godine, saslušana su dva lica u svojstvu svjedoka i to: Knežević Dalibor i Vujičić Željko; dana 1. aprila 2022. godine, saslušana su dva lica u svojstvu svjedoka i to: Delibašić Ratko i Kosović Marko i dana 24. maja 2022. godine, saslušan je u svojstvu svjedoka Gluščević Darko.

- Dana 21. juna 2022. godine, saslušan je u svojstvu svjedoka Vuković Ljubiša i Upravi policije - CB Nikšić poslat je zahtjev za prikupljanje potrebnih obavještenja koji se odnosi na službenika policije Vuković Ljubišu i njegovo eventualno postupanje na dan 13. maj 2020. godine, sa urgencijom od dana 4. jula 2022. godine; dana 15. jula 2022. godine, saslušan je u svojstvu svjedoka Bojović Marko; dana 20. jula 2022. godine, saslušan je u svojstvu svjedoka Simović Marinko; dana 13. septembra 2022. godine saslušano je pet lica u svojstvu svjedoka i to: Čvorović Mlađen, Peković Željko, Krušić Dalibor, Radulović Radovan i Mušikić Petar.

- Dana 26. septembra 2022. godine Upravi policije - Regionalnom centru bezbjednosti „Zapad“ Odjeljenje bezbjednosti Nikšić, upućen je zahtjev za prikupljanje potrebnih obavještenja kojim je zatraženo da se hitno dostavi spisak svih službenika koji su tokom protesta dana 13. maja 2020. godine bili radno angažovani; dana 12. oktobra 2022. godine, saslušano je osam lica u svojstvu svjedoka i to: Luketić Milovan, Žižić Nikola, Krivokapić Dragan, Pejović Jovan, Tripković Aleksa, Ćiraković Danko, Kadić Drago, Legiša Dario i Upravi policije - Regionalnom centru bezbjednosti „Zapad“ Odjeljenje bezbjednosti Nikšić, upućen je zahtjev za prikupljanje potrebnih obavještenja kojim je traženo je da se dostavi snimak predmetnog događaja sačinjen od strane kriminalističkog tehničara tog odjeljenja.

- Dana 17. oktobra 2022. godine saslušan je u svojstvu svjedoka Glušić Nikola.

- Dana 25. oktobra 2022. godine od Osnovnog suda u Nikšiću zatraženi su na uvid spisi predmeta Km. br. 12/21, koji su dana 26. oktobra 2022. godine zatraženi od Višeg suda u Podgorici budući da su se isti nalazili kod tog suda po žalbi branioca okrivljenog u tom predmetu Arsenija Cicmila.

- Dana 25. novembra 2022. godine saslušano je šest lica u svojstvu svjedoka i to: Babić Filip, Darmanović Boban, Mišković Duško, Rovčanin Darko, Ognjenović Pavle i Radulović Ljubomir; dana 30. novembra 2022. godine Upravi policije - Regionalnom centru bezbjednosti „Zapad“ Odjeljenje bezbjednosti Nikšić, upućen je zahtjev za prikupljanje potrebnih obavještenja kojim je zatraženo da se dostavi snimak predmetnog događaja sačinjen od strane krim. tehničara tog centra zaveden pod brojem UBD 287 od 20. maja 2020. godine.

- Dana 7. decembra 2022. godine Upravi policije - Regionalnom centru bezbjednosti „Zapad“ Odjeljenje bezbjednosti Nikšić, upućen je zahtjev za prikupljanje potrebnih obavještenja kojim je naloženo da shodno članu 257 Zakona o krivičnom postupku preduzimu mjere i radnje radi otkrivanja učinilaca krivičnog djela zlostavljanje iz člana 166a stav 2 u vezi stava 1 Krivičnog zakonika Crne Gore na štetu oštećenog Cicmil Arsenija; dana 9. decembra 2022. godine saslušano je osam lica u svojstvu svjedoka i to: Malović Radenko, Radović Radoman, Vujović Vladimir, Vojinović Veljko, Krivokapić Ratko, Bezmarević Goran, Stanišić Dragoslav i Popović Mato; dana 15. decembra 2022. godine saslušana su dva lica u svojstvu svjedoka i to: Čvorović Tadija i Martinović Božo.

- Dana 14. decembra 2022. godine, Višem sudu u Podgorici poslata je urgencija radi dostavljanja spisa predmeta Osnovnog suda u Nikšiću Km. br. 12/21, navedena urgencija ponovljena je dana 30. decembra 2022. godine, a dana 13. januara 2023. godine od Osnovnog suda u Nikšiću opet je zatraženo dostavljenje navedenih spisa.

- Dana 20. januara 2023. godine, u svojstvu svjedoka saslušan je Laketić Milovan i Upravi policije - Regionalnom centru bezbjednosti „Zapad“ Odjeljenje bezbjednosti Nikšić upućen je zahtjev za prikupljanje potrebnih obavještenja i zatraženo dostavljanje knjige uviđaja od 13. maja 2020. godine i podatak koji su sve kriminalistički tehničari bili angažovani za snimanje predmetnih događaja na Trgu Save Kovačevića u Nikšiću; dana 30. januara 2023. godine od Uprave policije - Regionalni centar bezbjednosti „Zapad“ Odjeljenje bezbjednosti Nikšić ponovo je zatraženo dostavljenje knjige uviđaja.

- Dana 2. februara 2023. godine, saslušana su dva lica u svojstvu svjedoka i to: Marojević Dragutin i Dobrilo Baltić; dana 3. februara 2023. godine Forenzičkom centru Danilovgrad dostavljena je naredba za vještačenje video materijala koji je sačinjen od strane kriminalističkih tehničara Uprave policije - CB Nikšić dana 13. maja 2020. godine, i Upravi policije - Regionalnom centru bezbjednosti „Zapad“ Odjeljenje bezbjednosti Nikšić upućen je zahtjev za dostavljanje ekspedicione knjige vezano za preuzimanje snimaka od strane ovlašćenih službenika policije koje su sačinili kriminalistički tehničari povodom predmetnog događaja.

- Dana 16. februara 2023. godine Upravi policije - Regionalnom centru bezbjednosti „Zapad“ Odjeljenje bezbjednosti Nikšić, upućena je urgencija da shodno članu 257 Zakona o krivičnom postupku preduzimu mjere i radnje radi otkrivanja učinioca krivičnog djela zlostavljanje iz člana 166a stav 2 u vezi stava 1 Krivičnog zakonika Crne Gore na štetu Cicmil Arsenija; dana 23. februara 2023. godine u svojstvu svjedoka saslušan je Milić Slavko, a od Uprave policije - Regionalnog centra bezbjednosti „Zapad“ Odjeljenje bezbjednosti Nikšić zatraženo je prikupljanje obavještenja i dostavljanje spisa UBD br. 287 formiranih povodom predmetnih događaja, sa video snimkom tih događaja sačinjenih od službenika kriminalističke tehnike.

- Dana 8. marta 2023. godine upućena je Urgencija Forenzičkom Centru Danilovgrad za postupanje po naredbi tužilaštva od 3. februara 2023. godine; dana 9. marta 2023. godine saslušana je u svojstvu svjedoka Vučeljić Nataša; dana 27. marta i 20. aprila 2023. godine upućene su urgencije Forenzičkom Centru Danilovgrad za postupanje po naredbi ovog tužilaštva od 3. februara 2023. godine.

- Dana 3. maja 2023. godine dostavljen je Izvještaj o informaciono - tehničkom vještačenju broj 349/23, od strane Forenzičkog centra Danilovgrad u kojem je u bitnom navedeno da je predmet vještačenja bio video materijal koji je sačinjen od strane kriminalističkih tehničara Uprave policije - CB Nikšić dana 13. maja 2020. godine, te da se na dostavljenom video materijalu nijesu mogle uočiti specifičnosti koje se odnose na morfološke karakteristike službenika Uprave policije kako bi došlo do njihove identifikacije.

- Dana 24. maja, 8. i 20 juna, 7. i 24. jula, 21. avgusta, 20. septembra, 10. i 23. oktobra, 8. i 29. novembra, 20. decembra 2023. godine i 19. januara, 19. februara, 12. i 28. marta, 18. i 29. aprila, 8. maja i 3. juna 2024. godine Upravi policije - Regionalnom centru bezbjednosti „Zapad“ Odjeljenje bezbjednosti Nikšić upućeni su zahtjevi za prikupljanje potrebnih obavještenja kojima je naloženo da shodno članu 257 Zakona o krivičnom postupku preduzimu mjere i radnje radi otkrivanja učinioca krivičnog djela zlostavljanje iz člana 166a stav 2 u vezi stava 1 Krivičnog zakonika Crne Gore na štetu Cicmil Arsenija.

- Dana 3. juna 2024. godine državna tužiteljka je donijela rješenje o odbacivanju krivične prijave koja je podnijeta protiv NN službenika policije zbog krivičnog djela zlostavljanje iz člana 166a stav 2 u vezi stava 1 Krivičnog zakonika Crne Gore na štetu Cicmil Arsenija, jer je nastupila zastarjelost krivičnog gonjenja shodno odredbi člana 124 stav 1 tačka 6 Krivičnog zakonika Crne Gore.

- Na navedeno rješenje o odbacivanju krivične prijave punomoćnik oštećenog izjavio je pritužbu Višem državnom tužilaštvu. Odlučujući po podnijetoj pritužbi Više državno tužilaštvo u Podgorici je svojim rješenjem Ktr-P br. 160/24, od 24. juna 2024. godine, uvažilo pritužbu kao osnovanu i predmet vratilo Osnovnom državnom tužilaštvu u Nikšiću na dalje postupanje. Naime, u obrazloženju tog rješenja je u bitnom istaknuto da u konkretnom slučaju nije nastupila zastarjelost krivičnog gonjenja, budući da se zastarijevanje prekida svakom procesnom radnjom koja se preuzima radi otkrivanja krivičnog djela. Kod činjenice da je poslednja procesna radnja preuzeta 9. marta 2023. godine, to rok zastare počinje teći iznova do proteka dvostrukog vremena koje se po zakonu traži za zastarjelost krivičnog gonjenja, sve shodno odredbama člana 125 stav 4, 6 i 7 Krivičnog zakonika Crne Gore.

- Dana 19. avgusta, 16. septembra, 9. oktobra i 11. novembra 2024. godine Upravi policije - Regionalnom centru bezbjednosti „Zapad“ Odjeljenje bezbjednosti Nikšić upućeni su zahtjevi za prikupljanje potrebnih obavještenja i preduzimanje daljih radnji u cilju otkrivanja neposrednog izvršioca krivičnog djela zlostavljanje iz člana 166a stav 2 u vezi stava 1 Krivičnog zakonika Crne Gore na štetu Cicmil Arsenija.

- Predmet Ktm. br. 123/20, formiran prema mldb. Cicmil Arseniju zbog krivičnog djela napad na službeno lice u vršenju službene dužnosti iz člana 376 stav 3 u vezi st. 2 i 1 Krivičnog zakonika Crne Gore u kome je prilikom protesta na dan 13. maj 2020. godine učestvovao maloljetni Cicmil Arsenije, a povrijeđen službenik policije Đurđić Vlajko, koji je tom prilikom zadobio lake tjelesne povrede okončan je rješenjem Osnovnog suda u Nikšiću Km. br. 12/2021, od 9. maja 2022. kojim je mldb. Cicmil Arseniju izrečena vaspitna mjera pojačan nadzor od strane zakonskog zastupnika njegovog oca Cicmil Mila, koja mjera ima trajati najmanje 6 (šest) mjeseci, a najduže 2 (dvije) godine. Navedeno rješenje potvrđeno je rješenjem Višeg suda u Podgorici Kžm. br. 26/22, od 30. septembra 2022. godine.

- Mišljenje Zaštitnika ljudskih prava i sloboda

- Cicmil Arsenije je podnio pritužbu na rad Uprave policije - Centra bezbjednosti Nikšić povodom događaja od 13. maja 2020. godine.

- Zaštitnik je dana 30. septembra 2020. godine na osnovu sprovedenog ispitnog postupka dao Mišljenje u kojem je konstatovao da je Uprava policije - CB Nikšić povrijedila pravo na dostojanstvo i nepovredivost ličnosti maloljetnog lica Cicmil Arsenija, nečovječnim i ponižavajućim postupanjem. Imajuću u vidu uvjerljive navode pritužbe, činjenicu da upotrijebljena sila nije bila srazmjerna, da se radi o maloljetnom licu, prilikom čijeg lišavanja slobode se mora pristupiti sa posebnim senzibilitetom, odnosno da se postupanje prema maloljetnicima zasniva na poštovanju ljudskih prava i osnovnih sloboda uz uvažavanju najboljeg interesa maloljetnika, kao i nalaz vještaka koji korespondira sa navodima podnosioca pritužbe o načinu nastanka zadobijenih povreda, Zaštitnik ocjenjuje da je prilikom lišenja slobode i transporta maloljetnog lica Cicmil Arsenija, navedenom prilikom, došlo do nečovječnog i ponižavajućeg postupanja, koje je kod podnosioca pritužbe izazvalo lakše tjelesne povrede i duševne patnje, a što se dokazuje kako nalazom vještaka, tako i ordiniranom terapijom.

- Takođe, Zaštitnik je zapazio da tokom pregleda postupajući ljekar-hirurg specijalista nije konstatovao sve nanesene povrede, niti ih opisao, kako bi se na osnovu zvaničnih ljekarskih izvještaja moglo utvrditi o kakvim je tačno povredama riječ. Ovim povodom Evropski komitet za sprječavanje mučenja i nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja naglašava značajan doprinos koji na mjestima lišenja slobode službe zdravstvene zaštite mogu i treba da pružaju u borbi protiv zlostavljanja lica lišenih slobode metodičnim evidentiranjem povreda i davanjem informacija nadležnim vlastima. Tačno i blagovremeno dokumentovanje i prijavljivanje takvih medicinskih dokaza u značajnoj mjeri će olakšati istragu eventualnih slučajeva zlostavljanja i utvrđivanje odgovornosti počinitelaca, što pak djeluje kao snažno sredstvo odvratanja od zlostavljanja u budućnosti.

- Imajući u vidu navedeno, Zaštitnik ljudskih prava i sloboda Crne Gore je preporučio da Uprava policije bez odlaganja, preduzme mjere za identifikaciju i utvrđivanje odgovornosti svih policijskih službenika, koji su dana 13. maja 2020. godine prekoračili ovlaštenja prema maloljetnom licu Cicmil Arseniju, kao i da obezbijedi dosljedno poštovanje nacionalnih propisa, potvrđenih međunarodnih ugovora i opšteprihvaćenih pravila međunarodnog prava, te da Opšta bolnica u Nikšiću u budućim postupanjima tačno i blagovremeno dokumentuje medicinske dokaze koji ukazuju na eventualno zlostavljanje, u skladu sa smjernicama datim u Istambulskom protokolu.

III MJERODAVNE USTAVNE I KONVENCIJSKE NORME

Ustav Crne Gore

Član 28

Jemči se dostojanstvo i sigurnost čovjeka.

Jemči se nepovredivost fizičkog i psihičkog integriteta čovjeka, njegove privatnosti i ličnih prava.

Niko ne smije biti podvrgnut mučenju ili nečovječnom ili ponižavajućem postupanju.

Niko se ne smije držati u ropstvu ili ropskom položaju.

Evropska konvencija za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda

Član 3

Niko ne smije biti podvrgnut mučenju, ili nečovječnom ili ponižavajućem postupanju ili kažnjavanju.

IV MJERODAVNO PRAVO

Univerzalna deklaracija o ljudskim pravima

Član 5

Niko se ne smije podvrgnuti mučenju ili svirepom, nečovječnom ili ponižavajućem postupku ili kažnjavanju.

Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima

Član 7

Niko ne može biti podvrgnut mučenju ili svirepim nehumanim ili ponižavajućim kaznama ili postupcima. Posebno je zabranjeno da se neko lice podvrgne medicinskom ili naučnom eksperimentu bez njegovog slobodnog pristanka*.

Zakon o ratifikaciji Konvencije protiv torture i drugih surovih, neljudskih ili ponižavajućih kazni i postupaka UN („Službeni list SFRJ-Međunarodni ugovori“, broj 9/91)

Član 1

Ratifikuje se Konvencija protiv torture i drugih surovih, neljudskih ili ponižavajućih kazni i postupaka, usvojena 10. decembra 1984. godine u Njujorku, u originalu na arapskom, engleskom, francuskom, kineskom, ruskom i španskom jeziku.

Konvencija Ujedinjenih nacija protiv mučenja i drugih svirepih, nehumanih ili ponižavajućih kazni ili postupaka

Član 1

1. U smislu ove konvencije, izraz "tortura" označava svaki akt kojim se jednom licu namerno nanose bol ili teške fizičke ili mentalne patnje u cilju dobijanja od njega ili nekog trećeg lica obavještenja ili priznanja ili njegovog kažnjavanja za delo koje je to ili neko treće lice izvršilo ili za čije izvršenje je osumnjičeno, zastrašivanja tog lica ili vršenja pritiska na njega ili zastrašivanja ili vršenja pritiska na neko treće lice ili iz bilo kojeg drugog razloga zasnovanog na bilo kom obliku diskriminacije ako taj bol ili te patnje nanosi službeno lice ili bilo koje drugo lice koje djeluje u službenom svojstvu ili na njegov podsticaj ili sa njegovim izričitim ili prećutnim pristankom. Taj izraz se ne odnosi na bol ili patnje koje su rezultat isključivo zakonitih sankcija, neodvojivih od tih sankcija ili koje te sankcije prouzrokuju.

2. Ovaj član je bez štete po bilo koji međunarodni instrument ili bilo koji nacionalni zakon koji sadrži ili može sadržavati odredbe šireg značaja.

Član 12

Sve države potpisnice vode računa o tome da nadležne vlasti u najkraćem roku pristupe nepristrasnoj istrazi kad god postoje osnovani razlozi da se vjeruje da je na teritoriji koja potpada pod njihovu nadležnost počinjeno neko djelo mučenja.

Zakon o ratifikaciji Konvencije Ujedinjenih nacija o pravima djeteta („Službeni list SFRJ-Međunarodni ugovori“, broj 15/90 i „Službeni list SRJ-Međunarodni ugovori“, broj 4/96 i 2/97)

Član 1

Ratifikuje se Konvencija Ujedinjenih nacija o pravima deteta, usvojena 20. novembra 1989. godine na 44. zasedanju Generalne skupštine Ujedinjenih nacija u Njujorku, sačinjena u originalu na arapskom, engleskom, francuskom, kineskom, španskom i ruskom jeziku.

Konvencija Ujedinjenih nacija o pravima djeteta

Član 1

Za potrebe ove Konvencije dijete je svako ljudsko biće koje nije navršilo osamnaest godina života, ukoliko se, po zakonu koji se primjenjuje na dijete, punoljetstvo ne stiče ranije.

Član 3

1. U svim aktivnostima koje se tiču dece od primarnog značaja su interesi deteta bez obzira na to da li ih sprovode javne ili privatne institucije za socijalnu zaštitu, sudovi, administrativni organi ili zakonodavna tela.

2. Države članice se obavezuju da detetu obezbede takvu zaštitu i brigu koja je neophodna za njegovu dobrobit, uzimajući u obzir prava i obaveze njegovih roditelja, zakonitih staratelja ili drugih pojedinaca koji su pravno odgovorni za dete i preduzimaju u tom cilju sve potrebne zakonodavne i administrativne mere.

3. Države članice se staraju da institucije, službe i ustanove koje su odgovorne za brigu ili zaštitu dece budu u skladu sa standardima koje su utvrdili nadležni organi, posebno u oblasti sigurnosti i zdravlja i broju i podobnosti osoblja, kao i stručnog nadzora.

Član 37

Države članice obezbeđuju da:

(a) ni jedno dete ne bude izloženo mučenju ili drugim okrutnim neljudskim ili ponižavajućim postupcima ili kazni. Smrtna kazna i doživotna robija bez mogućnosti puštanja na slobodu ne može se izreći za krivična dela koja su učinila lica mlađa od osamnaest godina;

(b) ni jedno dete ne može biti lišeno slobode nezakonito ili samovoljno. Hapšenje, pritvor ili zatvor za dete mora biti u skladu sa zakonom i koristiti se samo kao poslednja moguća mera i za najkraće moguće vreme;

(c) sa detetom lišenim slobode postupa se tako što se poštuje dostojanstvo ljudske ličnosti, kao i na način kojim se uzimaju u obzir potrebe lica njegovih godina. Svako dete lišeno slobode odvaja se od odraslih, osim ako se ne smatra da je to u najboljem interesu deteta i ima pravo da održava kontakt sa svojom porodicom preko pisama i poseta, osim u izuzetnim slučajevima;

(d) svako dete lišeno slobode ima pravo na hitnu pravnu i drugu odgovarajuću pomoć, pravo da pred sudom ili drugim nadležnim, nezavisnim i nepristrasnim organom postavi pitanje zakonitosti lišavanja slobode, kao i pravo na hitnu odluku o tom pitanju.

Član 40

1. Države članice priznaju pravo svakog deteta za koje se tvrdi ili koje je optuženo ili za koje je priznato da je prekršilo krivični zakon da se s njim postupa na način kojim se podstiče njegovo osećanje dostojanstva i vrednosti, što jača njegovo poštovanje prava čoveka i osnovne slobode drugih i pri čemu se uzimaju u obzir uzrast deteta i želja da se poboljša njegova reintegracija i da ono preuzme konstruktivnu ulogu u društvu.

2. U tom cilju i imajući u vidu odgovarajuće odredbe među- narodnih instrumenata, države članice posebno obezbeđuju da se:

(a) ni za jedno dete neosnovano ne tvrdi, da ne bude optuženo ili da ne prizna da je prekršilo krivični zakon zbog dela ili propusta koji nisu zabranjeni nacionalnim ili međunarodnim zakonima u vreme kada su učinjeni.

(b) svakom detetu za koje se tvrdi ili koje je optuženo za kršenje krivičnog zakona daju bar sledeće garancije:

(i) da se smatra nevinim dok se krivica ne dokaže po zakonu;

(ii) da bude odmah i direktno obavешteno o optužbama protiv njega i ukoliko je potrebno njegovih roditelja ili zakonskih staratelja i da ima pravnu ili drugu odgovarajuću pomoć u pripremi i prezentiranju svoje odbrane;

(iii) da se postupak vodi bez zakašnjenja od strane nadležnog nezavisnog i nepristrasnog organa ili sudskog tela, u pravičnom saslušanju u skladu sa zakonom, u prisustvu pravne ili druge odgovarajuće pomoći, i osim ukoliko se ne smatra da to nije u interesu deteta, posebno uzimajući u obzir njegove godine, ili položaj njegovih roditelja ili zakonskih staratelja;

(iv) da ne bude prisiljeno da svedoči ili da prizna krivicu; da se ispituju ili da budu ispitani svedoci druge strane i da se obezbedi učešće i ispitivanje njegovih svedoka pod jednakim uslovima;

(v) da ukoliko se smatra da je prekršilo krivični zakon, ovu odluku i svaku dosuđenu meru koja iz toga proizilazi, ponovo razmatra viši, nadležni, nezavisni i nepristrasni organ ili sudsko telo u skladu sa zakonom;

(vi) da ima besplatnu pomoć prevodioca ukoliko dete ne može da razume ili ne govori jezik koji se koristi;

(vii) da se poštuje njegova privatnost na svim nivoima postupka.

3. Države potpisnice će nastojati da podstiču donošenje zakona, postupaka, uspostavljanje organa i ustanova primenljivih na decu za koju se tvrdi, koja su optužena i za koju se smatra da su prekršili krivični zakon, a posebno:

(a) utvrđivanje najniže starosti ispod koje deca ne mogu biti smatrana sposobnim za kršenje krivičnog zakona;

(b) kad god je moguće i poželjno, mere za postupanje sa takvom decom, bez pribegavanja sudskom postupku, s tim da ljudska prava i zakonska zaštita budu u potpunosti poštovana.

4. Raznolikost raspoloživih mogućnosti kao što su briga, savetovanje, nadzor; pravno zastupanje; uslovno kažnjavanje; prihvat; obrazovanje i programi stručnog usmeravanja i druge mogućnosti institucionalne brige biće na raspolaganju da bi se obezbedilo da se sa decom postupa na način koji odgovara njihovom dobru i koji je proporcionalan i okolnostima i učinjenom delu.

Evropski komitet za sprječavanje mučenja i nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja (CPT), CPT/Inf (2015) 1 - Maloljetnici lišeni slobode prema krivičnom zakonodavstvu, dio Izvoda iz 24. Opšteg izvještaja, objavljen 2015. godine

2. Maloljetnici u policijskom pritvoru

„97. Imajući u vidu preventivni mandat, za CPT je prioritet tokom posjeta da utvrdi da li su maloljetnici lišeni slobode bili podvrgnuti zlostavljanju. Nažalost, namjerno zlostavljanje maloljetnika od strane službenih lica organa sprovođenja zakona uopšte nije iskorijenjeno i ostaje ozbiljan razlog za zabrinutost u određenom broju evropskih zemalja. Delegacije CPT-a i dalje primaju ubjedljive navode o zlostavljanju pritvorenih maloljetnika. Ti navodi često se odnose na udarce nogom, šamare, udarce pesnicom ili udarce palicama u vrijeme hapšenja (čak i nakon što je dotični maloljetnik fizički sputan), tokom prevoza ili naknadnog ispitivanja u ustanovama organa sprovođenja zakona. Takođe nije neuobičajeno da maloljetnici postanu žrtve prijetnji ili verbalnog zlostavljanja (uključujući prijetnje i verbalno zlostavljanje rasističke prirode), dok se nalaze u rukama organa za sprovođenje zakona.

98. Period neposredno nakon hapšenja predstavlja vrijeme kada su lica izložena najvećem riziku od zlostavljanja ...”.

Zakon o unutrašnjim poslovima ("Službeni list Crne Gore", br. 44/12, 36/23i 1/15)

Član 14

Policijski službenici postupaju u skladu sa Ustavom, potvrđenim međunarodnim ugovorima, zakonom i drugim propisima. Policijski službenici se pridržavaju standarda policijskog postupanja, a naročito onih koji proizilaze iz obaveza utvrđenih međunarodnim aktima, a odnose na dužnost služenja ljudima, poštovanje zakonitosti i suzbijanje nezakonitosti, ostvarivanje ljudskih prava, nediskriminaciju pri izvršavanju policijskih zadataka, ograničenost i uzdržanost u upotrebi sredstava prinude, zabranu mučenja i primjene nečovjećnih i ponižavajućih postupaka, pružanje pomoći nastradalim licima, obavezu zaštite tajnih i ličnih podataka, obavezu odbijanja nezakonitih naređenja i suprotstavljanje svakom obliku korupcije.

Član 24 st. 1, 2 i 3

Policijska ovlašćenja primjenjuju policijski službenici.

Policijska ovlašćenja se mogu primijeniti samo ako su ispunjeni zakonom propisani uslovi za njihovu primjenu.

Policijski službenik je dužan da procijeni ispunjenost uslova iz stava 2 ovog člana i odgovoran je za tu procjenu.

Član 26

Primjena policijskog ovlašćenja mora biti srazmjerna potrebi zbog koje se preduzima.

Primjena policijskog ovlašćenja ne smije izazvati štetne posljedice veće od onih koje bi nastupile da policijsko ovlašćenje nije primijenjeno.

Između više policijskih ovlašćenja primijenice se ono kojim se zadatak može izvršiti sa najmanje štetnih posljedica i gubljenja vremena.

Prilikom primjene sredstava prinude njihova upotreba treba da bude postupna, od najlakšeg prema težem sredstvu prinude ako je to moguće i, u svakom slučaju, uz minimum neophodne sile.

Član 29 st. 1 i 3

Policijski službenik, kad obavlja policijske poslove u civilnom odijelu, dužan je da se, prije početka primjene policijskog ovlašćenja, predstavi pokazivanjem službene značke i službene legitimacije.

Izuzetno, policijski službenik se neće predstaviti na način iz st. 1 i 2 ovog člana ako okolnosti primjene policijskog ovlašćenja ukazuju na to da bi to moglo ugroziti postizanje njegovog cilja. U tom slučaju, policijski službenik će, u toku primjene policijskog ovlašćenja, upozoriti građanina riječju: "Policija".

Član 59

Policijski službenik podnosi pisani izvještaj o upotrebi sredstava prinude nadređenom policijskom službeniku što je prije moguće, a najkasnije 24 časa od upotrebe sredstava prinude. Izvještaj iz stava 1 ovog člana sadrži podatke o sredstvu prinude, ime, prezime i matični broj lica protiv koga je upotrijebljeno, razlozima i osnovu upotrebe i o drugim činjenicama i okolnostima od značaja za ocjenu zakonitosti upotrebe sredstva prinude.

Pravilnik o načinu obavljanja određenih policijskih poslova i primjeni ovlašćenja u obavljanju tih poslova ("Službeni list Crne Gore", broj 21/14)

Član 1

Ovim pravilnikom propisuje se bliži način obavljanja određenih policijskih poslova i primjena ovlašćenja u obavljanju tih poslova.

Član 2

Policijski službenik vrši poslove i primjenjuje policijska ovlašćenja u skladu sa uslovima propisanim zakonom.

Član 3

Policijski službenik, prije primjene svakog konkretnog ovlašćenja, procjenjuje da li su ispunjeni uslovi iz člana 2 ovog pravilnika.

Član 4

Policijski službenik primjenjuje ovlašćenja samo u svrhe za koje su namijenjena. Ukoliko zakonom nije propisano vrijeme trajanja primjene ovlašćenja, ovlašćenje može trajati samo onoliko koliko je potrebno da se ostvari cilj zbog kojeg je primijenjeno.

Član 5

U obavljanju policijskih poslova policijski službenik je dužan da štiti živote građana i dostojanstvo ličnosti i može da primijeni samo one mjere kojima se sa najmanje štetnih posljedica obezbjeđuje obavljanje policijskih poslova.

Član 6

Policijski službenik je dužan da u vršenju policijskih poslova postupa obazrivo prema građanima, vodeći računa da ne povrijedi dostojanstvo ličnosti i da ih ne izlaže nepotrebno uznemiravanju ili obavezama.

U vršenju policijskih poslova, policijski službenik se obraća građanima na jasan i razumljiv način i saopštava im razloge zbog kojih im se obraća.

Član 215

Policijski službenik u datoj situaciji, odnosno konkretnim okolnostima, će upotrijebiti sredstvo prinude koje garantuje uspješno obavljanje policijskog posla i zadatka uz najblaže posljedice po lice prema kome se sredstvo prinude upotrebljava, a prestaće prestankom razloga za upotrebu.

Član 218

O svakoj upotrebi sredstva prinude policijski službenik koji je upotrijebio sredstva prinude i/ili koji je naredio upotrebu sredstava prinude neposredno ili preko dežurne službe odmah obavještava nadređenog policijskog službenika, a najkasnije 24 sata od upotrebe sredstva prinude podnosi o tome izvještaj u pisanom obliku.

U izvještaju iz stava 1 ovog člana navodi se mjesto, datum i čas upotrebe sredstva prinude, vrstu sredstva prinude, ime, prezime i jedinstveni matični broj lica protiv koga je upotrijebljeno i zašto je upotrijebljeno sredstvo prinude, druge podatke ako se radi o upotrebi sredstava prinude prema grupi ili prema životinjama, okolnosti pod kojima je sredstvo prinude upotrijebljeno, eventualne posljedice upotrebe, zakonski osnov i način upotrebe, ime i prezime policijskog službenika koji je upotrijebio, odnosno naredio upotrebu sredstva prinude i druge činjenice i okolnosti koje su neophodne za ocjenu opravdanosti, pravilnosti i zakonitosti upotrebe sredstva prinude.

Nadređeni policijski službenik dužan je da odmah prikupi obavještenja o okolnostima upotrebe sredstava prinude i da mišljenje o opravdanosti i pravilnosti upotrebe sredstava prinude, osim ako je za procjenu opravdanosti i pravilnosti upotrebe sredstava prinude obrazovana posebna komisija.

Nadređeni policijski službenik mišljenje iz stava 3. ovog člana, sa izvještajem policijskog službenika koji je upotrijebio sredstva prinude dostavlja rukovodiocu nadležne organizacione jedinice.

Rukovodilac nadležne organizacione jedinice sačinjava izvještaj o okolnostima upotrebe sredstava prinude koji sa svim spisima, radi ocjene zakonitosti, dostavlja ministru, u roku od 48 časova od trenutka kad je upotrijebljeno sredstvo prinude.

Član 220

Policijski službenik ima pravo da upotrijebi fizičku snagu radi savlađivanja otpora lica koje treba lišiti slobode, dovesti, zadržati, spriječiti u samopovrjeđivanju ili samovoljnom udaljavanju sa određenog mjesta u zakonom propisanim slučajevima, kao i radi odbijanja napada od sebe, drugog lica, objekta ili prostora koji obezbjeđuje.

Kodeks policijske etike ("Sl. list CG" br. 46/13)

Član 4

U vršenju policijskih poslova i primjeni ovlašćenja policijski službenik dužan je da poštuje dostojanstvo, ugled i čast svakog lica prema kojem primjenjuje ovlašćenja.

Član 6

Policijski službenik je dužan da policijske poslove vrši na način da ne umanjuje svoj ugled i ugled policije u cjelini, poštuje dobre običaje i slijedi etička načela u dosljednom sprovođenju zakona. U komunikaciji sa građanima, državnim organima, nevladinim organizacijama i drugim institucijama, policijski službenik je principijelan, dosljedan, odlučan, istrajan, pravedan, stručan, pristojan i korektan.

Zakonik o krivičnom postupku ("Sl. list CG", br. 57/09, 49/10, 47/14 - odluka US, 2/15 - odluka US, 35/15, 58/15 - dr. zakon, 28/18 - odluka US i 116/20 - odluka US)

Član 15 stav 2

(2) Sud je dužan da postupak sprovede bez odugovlačenja i da onemogući svaku zloupotrebu prava koja pripadaju licima koja učestvuju u postupku.

Član 16

(1) Sud, državni tužilac i drugi državni organi koji učestvuju u krivičnom postupku dužni su da istinito i potpuno utvrde činjenice koje su od važnosti za donošenje zakonite i pravične odluke, kao i da sa jednakom pažnjom ispituju i utvrde činjenice koje terete okrivljenog i one koje mu idu u korist.

(2) Sud je dužan da strankama i braniocu obezbijedi jednake uslove u pogledu predlaganja dokaza i pristupa dokazima i njihovom izvođenju.

Član 44

(1) Osnovno pravo i dužnost državnog tužioca je gonjenje učinilaca krivičnih djela.

(2) Za krivična djela za koja se goni po službenoj dužnosti državni tužilac je nadležan da:

1) izdavanjem obavezujućih naloga ili neposrednim rukovođenjem usmjerava radnje organa uprave nadležnog za policijske poslove (u daljem tekstu: policija), vojne policije, organa uprave nadležnog za poslove carina, organa uprave nadležnog za poslove poreza i drugih organa uprave u izviđaju;

2) donosi rješenja o odlaganju krivičnog gonjenja kad je to predviđeno ovim zakonikom i odbacuje krivične prijave iz razloga pravičnosti;

3) donosi naredbe o sprovođenju istrage, sprovodi istragu i vrši neodložne dokazne radnje u izviđaju;

4) sa okrivljenima u skladu sa ovim zakonikom zaključuje sporazume o priznanju krivice nakon što je prikupio dokaze u skladu sa ovim zakonikom;

5) podiže i zastupa optužnice, odnosno optužne predloge pred nadležnim sudom;

6) izjavljuje pravne lijekove protiv sudskih odluka;

7) vrši i druge radnje određene ovim zakonikom.

(3) Radi vršenja ovlaštenja iz stava 2 tačka 1 ovog člana, policija i drugi državni organi dužni su da prije svake preduzete radnje, osim u slučaju hitnosti, obavijeste nadležnog državnog tužioca. Policija i drugi državni organi nadležni za otkrivanje krivičnih djela dužni su da postupe po zahtjevu nadležnog državnog tužioca.

(4) Državni tužilac je dužan da u toku istrage sa jednakom pažnjom utvrdi činjenice koje terete okrivljenog i one koje mu idu u prilog.

Član 256a

(1) Rukovodilac državnog tužilaštva ili državni tužilac kome je predmet dodijeljen u rad dužan je da donese odluku, najkasnije u roku od tri mjeseca od dana prijema predmeta.

(2) Izuzetno, u složenim predmetima zbog obima, činjeničnih ili pravnih pitanja, odluka se mora donijeti najkasnije u roku od šest mjeseci, sa izuzetkom predmeta u kojima se primjenjuju mjere tajnog nadzora kad odluka treba biti donijeta u roku od tri mjeseca od završetka mjere tajnog nadzora. U predmetima u kojima su pribavljani dokazi po zamolnicama za međunarodnu pravnu pomoć, odluka se mora donijeti u roku od mjesec dana od dana pribavljanja dokaza po zamolnicama.

(3) U skraćenom postupku odluka o krivičnoj prijavi se mora donijeti najkasnije u roku od mjesec dana.

(4) Rukovodilac državnog tužilaštva može uz pisano obrazloženje tražiti odobrenje za produženje roka najduže mjesec dana od rukovodioca neposredno višeg državnog tužilaštva, a državni tužilac kojem je predmet dodijeljen u rad može uz pisano obrazloženje tražiti odobrenje za produženje roka od rukovodioca državnog tužilaštva najduže mjesec dana.

Član 288

Državni tužilac neće sprovesti istragu ako prikupljeni podaci koji se odnose na krivično djelo i okrivljenog, koji je prethodno saslušan, pružaju dovoljno osnova za podizanje neposredne optužnice.

Član 290 stav 3

(3) Ako se istraga ne završi u roku od šest mjeseci, državni tužilac je dužan da odmah obavijesti neposredno višeg državnog tužioca o razlozima zbog kojih istraga nije okončana. Neposredno viši državni tužilac će preduzeti potrebne mjere da se istraga okonča.

Krivični zakonik Crne Gore ("Službeni list Crne Gore", br. 40/08, 25/10, 32/11, 64/11, 40/13, 56/13, 14/15, 42/15 i 58/15)

Član 166a

(1) Ko zlostavlja drugog ili prema njemu postupa na način kojim se vrijeđa ljudsko dostojanstvo, kazniće se zatvorom do jedne godine.

(2) Ako djelo iz stava 1 ovog člana učini službeno lice u vršenju službe, kazniće se zatvorom od tri mjeseca do tri godine.

(3) Za pokušaj djela iz st. 1 i 2 ovog člana kazniće se.

Zakon o postupanju prema maloljetnicima u krivičnom postupku ("Službeni list Crne Gore", br. 64/11 i 1/18)

Član 3

(1) Maloljetnik je lice koje je u vrijeme izvršenja krivičnog djela navršilo 14, a nije navršilo 18 godina života (u daljem tekstu: maloljetnik).

(2) Mlađi maloljetnik je lice koje je u vrijeme izvršenja krivičnog djela navršilo 14, a nije navršilo 16 godina života (u daljem tekstu: mlađi maloljetnik).

(3) Stariji maloljetnik je lice koje je u vrijeme izvršenja krivičnog djela navršilo 16, a nije navršilo 18 godina života (u daljem tekstu: stariji maloljetnik).

(4) Mlađe punoljetno lice je lice koje je u vrijeme izvršenja krivičnog djela navršilo 18, a nije navršilo 21 godinu života.

Član 4

Postupanje prema maloljetnim učiniocima krivičnih djela zasniva se na:

- 1) poštovanju ljudskih prava i osnovnih sloboda;
- 2) uvažavanju najboljeg interesa maloljetnika;

- 3) zabrani diskriminacije po bilo kom osnovu;
- 4) razumljivosti jezika, upotrebi tehnologije prilagođene uzrastu i stepenu razvijenosti maloljetnog lica;
- 5) poštovanju prava na privatnost maloljetnog lica u svim fazama postupka;
- 6) uvažavanju prava maloljetnika da slobodno izraze svoje mišljenje;
- 7) što većem izbjegavanju ograničenja lične slobode maloljetnika;
- 8) podsticanju primjene alternativnih mjera i načina postupanja prema maloljetnicima;
- 9) davanju prednosti krivičnim sankcijama koje se ne izvršavaju u institucionalnim uslovima;
- 10) davanju posebnog značaja obuci i specijalizaciji kroz multidisciplinarni pristup i institucionalnu saradnju.

Član 5

- (1) Postupak prema maloljetniku i postupak u kojem je maloljetno lice oštećeno krivičnim djelom je hitan.
- (2) Organi koji učestvuju u postupku prema maloljetniku i u postupku u kojem je maloljetno lice oštećeno krivičnim djelom, kao i drugi organi i ustanove od kojih se traže obavještenja, izvještaji ili mišljenja dužni su da postupaju hitno.

Zakon o Državnom tužilaštvu ("Službeni list Crne Gore", br. 11/15 i 42/15)

Član 148 stav 1

Rukovodilac državnog tužilaštva ili državni tužilac ovlašćen je da od sudova i drugih državnih organa zahtijeva dostavljanje spisa, informacija i obavještenja potrebnih za preduzimanje radnji iz njegove nadležnosti, a sudovi ili drugi državni organi su dužni da postupe po njegovom zahtjevu.

Zakon o Ustavnom sudu Crne Gore ("Službeni list Crne Gore", broj 11/15)

Član 52 st. 2 i 3

Ustavni sud može u odluci odrediti rok i način izvršenja odluke, kao i organ koji je dužan da je izvrši. Organ koji je dužan da izvrši odluku Ustavnog suda dužan je nakon isteka roka iz stava 2 ovog člana da dostavi izvještaj Ustavnom sudu o izvršenju odluke Ustavnog suda.

Član 68 st. 1 i 3

Ustavnu žalbu može podnijeti svako fizičko i pravno lice, organizacija, naselje, grupa lica i drugi oblici organizovanja koji nemaju svojstvo pravnog lica, ako smatraju da im je povrijeđeno ljudsko pravo ili sloboda zajemčeni Ustavom, pojedinačnim aktom, radnjom ili nepostupanjem državnog organa, organa državne uprave, organa lokalne samouprave, odnosno lokalne uprave, pravnog lica ili drugog subjekta koji vrši javna ovlašćenja.

Ustavna žalba se može podnijeti i prije iscrpljivanja djelotvornih pravnih sredstava iz stava 2 ovog člana, ako podnosilac ustavne žalbe dokaže da pravno sredstvo na koje ima pravo u konkretnom predmetu nije ili ne bi bilo djelotvorno.

Član 76 stav 3

U slučaju kad je povreda učinjena radnjom ili nepostupanjem državnog organa, organa državne uprave, organa lokalne samouprave, odnosno lokalne uprave, pravnog lica ili drugog subjekta koji vrši javna ovlašćenja, odlukom kojom se usvaja ustavna žalba Ustavni sud zabraniće dalje vršenje radnje odnosno naložiće donošenje akta ili preduzimanje druge odgovarajuće mjere ili radnje kojom se ispravljaju već nastale odnosno otklanjaju buduće štetne posljedice utvrđene povrede ljudskog prava ili slobode zajemčenih Ustavom.

Član 78

Odluka Ustavnog suda kojom je usvojena ustavna žalba ima pravno dejstvo od dana dostavljanja učesnicima u postupku, u skladu sa Poslovníkom.

V OCJENA USTAVNOG SUDA CRNE GORE

Opšta načela

9. Ustavni sud ukazuje da odredba člana 28 Ustava garantuju nepovredivost fizičkog i psihičkog integriteta i jemstvo da niko ne može biti izložen mučenju, nečovječnom ili

ponižavajućem postupanju, te da je ista garancija sadržana u odredbi člana 3 Evropske Konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda. Iako to nije izričito navedeno u Ustavu, niti u Evropskoj Konvenciji, Ustavni sud ističe da navedene odredbe u sebi sadrže garanciju poštovanja i zaštite materijalnog i procesnog aspekta ovog prava, koji aspekti su izričito garantovani Konvencijom UN.

10. Kada je riječ o *materijalnom aspektu* prava na nepovredivost fizičkog i psihičkog integriteta i zabrane zlostavljanja, Ustavni sud ukazuje da ovo pravo predstavlja jednu od najosnovnijih vrijednosti demokratskih društava. Član 3 Evropske konvencije, u apsolutnom smislu zabranjuje mučenje ili nečovječno ili ponižavajuće postupanje ili kaznu, bez obzira na okolnosti i ponašanje žrtve (vidi predmete *Iwańczuk protiv Poljske*, br. 25196/94, stav 49, od 15. novembra 2001. godine i *E. i ostali protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, br. 33218/96, stav 88, od 26. novembra 2002. godine).

11. Ustavni sud ukazuje da ovo pravo pojedinca za predstavnike državnih organa, stvara obavezu da se uzdrže od radnji kojima se povređuje psihički i fizički integritet lica, odnosno da se uzdrže od izlaganja tog lica mučenju, nečovječnom ili ponižavajućem postupanju ili kažnjavanju. U rizičnim situacijama, kao što su uspostavljanje javnog reda i mira, sprečavanje krivičnih djela, hvatanje navodnih kriminalaca i zaštita drugih pojedinaca, policijski službenici, u skladu sa zakonom imaju pravo na upotrebu odgovarajućih mjera, uključujući i upotrebu sile. Međutim, Ustavni sud naglašava da dozvoljenu upotrebu sredstava prinude treba razlikovati od situacije kad primjena sredstava prinude prelazi dozvoljene granice i kada dovodi u pitanje jemstvo zabrane zlostavljanja (vidi, *Berlinski protiv Poljske*, predstavka br.27715/95 i 30309/96, presuda od 20. juna 2002.godine, str. od 57 do 65. i *Gladović protiv Hrvatske*, predstavka br. 28847/08, presuda od 10. maja 2011. godine, stav 37).

12. Zlostavljanje mora dostići minimalni stepen težine, odnosno patnje i okrutnosti postupanja da bi se moglo podvesti pod ocjenu prava iz člana 28 Ustava i člana 3 Konvencije. Procjena tog minimalnog nivoa je relativna i zavisi od svih okolnosti konkretnog slučaja, a najviše od trajanja takvog postupanja, njegovog fizičkog i psihičkog efekta, kao i od motiva i cilja takvog postupanja (vidi, *Labita protiv Italije*, br. 26772/95, presuda od 6. aprila 2000. godine, stav 120, *Gladović protiv Hrvatske*, stav 34 i *Mađer protiv Hrvatske*, br. 56185/07, od 21. juna 2011. godine, stav 106). U pogledu ponašanja organa vlasti, posebni faktori koji se uzimaju u obzir su: ponašanje organa vlasti nakon relevantnog događaja, stepen do kojeg je proveden postupak u vezi sa događajem itd. (vidi, *Gakici protiv Turske*, presuda od 10. maja 2001. godine, stav 156).

13. Tako, prema praksi Evropskog suda za ljudska prava, mučenje (tortura) predstavlja nečovječno ili ponižavajuće postupanje koje je učinjeno sa namjerom da se, zarad određenog cilja, nekom licu nanese veoma ozbiljne, teške i surove fizičke i duševne patnje i bol (vidi, *Aksoy protiv Turske*, br. 21987/93, od 18. decembra 1996. godine, st.63 i 64). Nečovječno ili ponižavajuće postupanje ili kažnjavanje predstavlja oblike zlostavljanja, koji se od mučenja razlikuju po intenzitetu nanijetog bola ili patnje. U tom smislu, Evropski sud za ljudska prava je, u predmetima *Labita protiv Italije*, br. 26772/95, presuda od 6. aprila 2000. godine, stav 120, i *Gafgen protiv Njemačke* br. 22978/08, od 1. juna 2010. godine, st. 88 i 89, zauzeo stav:

"Da je postupanje bilo „nečovječno“ zato što je, između ostalog, bilo počinjeno s umišljajem, trajalo je satima bez prekida i izazvalo je ili stvarnu telesnu povredu ili intenzivnu psihičku i mentalnu patnju, a bilo je i „ponižavajuće“ zato što je kod žrtava izazivalo osećaj straha, duševnog bola i

inferiornosti koji je mogao da ih ponizi. (...) Pitanje da li je svrha takvog postupanja bila da ponizi ili omalovaži žrtvu, jeste faktor koji takođe treba uzeti u razmatranje (vidi, na primjer, *V. protiv Ujedinjenog Kraljevstva* [GC], br. 24888/94, st. 71, ECHR 1999–IX, i presudu od 16. decembra, 1997. godine u predmetu *Raninen protiv Finske*, *Reports* 1997–VIII, str. 2821–22, st. 55), ali odsustvo bilo koje takve svrhe ne može u potpunosti da isključi zaključak da je došlo do povrede člana 3”.

14. Sud, međutim, ne pravi uvijek razliku između mučenja i drugih oblika zlostavljanja i može jednostavno utvrditi da je došlo do povrede člana 3 Konvencije (*Cestaro protiv Italije*, predstavka br.6884/11, od 7. aprila 2015. godine). Tako je Sud u predmetu *Irska protiv Ujedinjenog Kraljevstva* (predstavka br. 5310/70, od 18. januara 1978. godine) utvrdio da pet tehnika ispitivanja-stajanje uza zid, stavljanje kapuljače, izlaganje buci, lišavanje sna i lišavanje hrane i vode, ne predstavljaju mučenje, jer nijesu dostigli odgovarajući stepen težine, ali predstavljaju nečovječno i ponižavajuće postupanje i povredu člana 3 Konvencije. Naime, Sud ne smatra neophodnim da napravi jasnu razliku između mučenja, nečovječnog i ponižavajućeg postupanja da bi utvrdio povredu člana 3 Konvencije, jer su navedene kategorije zlostavljanja zabranjene. Granica između mučenja i nečovječnog i ponižavajućeg postupanja je važna kod utvrđivanja iznosa kompenzacije.

15. Za razliku od mučenja, patnja uzrokovana nečovječnim postupanjem ne mora da bude namjerna i ne mora da ima svrhu. U predmetu *Denizci protiv Kipra* (br. 2532/94 i 27207/95, od 23. maja 2001. godine) je utvrđeno da su podnocioci pretrpjeli zlostavljanje, jer su bili izloženi različitim oblicima nečovječnog postupanja, što je dovelo do povrede člana 3 Konvencije. Međutim, kako zlostavljanje nije vršeno radi izvlačenja priznanja, nije došlo do mučenja.

16. Važno je istaći i to da svaka neopravdana upotreba sile od strane policijskih službenika, prema osobama koje su pod njihovim nadzorom, predstavlja ponižavajuće postupanje, čak i kada sama fizička sila nije bila tolikog inteziteta da bi ostavila trajne posledice.

17. Kada je riječ o procesnom aspektu prava na nepovredivost fizičkog i psihičkog integriteta i zabrane zlostavljanja, Ustavni sud ukazuje da, iz odredaba člana 28 Ustava i člana 3 Konvencije proizilazi obaveza nadležnih državnih organa da sprovedu djelotvornu zvaničnu istragu u slučajevima kada lice iznese ozbiljne i uvjerljive navode da je, od strane službenih lica pretrpilo neke od oblika zlostavljanja.

18. U predmetu *Milić i Nikezić protiv Crne Gore*, predstavke br. 54999/10 i 10609/11, presuda od 28. aprila 2015. godine, u kojem su se podnosioci žalili zbog nedjelotvorne zvanične istrage, Evropski sud je utvrdio povredu procesnog aspekta člana 3 Konvencije, u odnosu na oba podnosioca predstavke. U obrazloženju presude je, pored ostalog, navedeno:

“90. Prema utvrđenoj sudskoj praksi Suda, kada fizičko lice ponudi kredibilnu tvrdnju da je bilo predmet ophođenja policije ili drugih sličnih subjekata koji rade u ime države koje je predstavljao povredu člana 3, dužnost je domaćih vlasti da sprovedu djelotvornu zvaničnu istragu (v. *Labita protiv Italije* [GC], br. 26772/95, stav 131, ECHR 2000-IV).

(...)

92. Istraga mora biti detaljna, brza i nezavisna (v. *Mikheyev*, citirano ranije u tekstu ove presude, stavovi 108-110, i *Jasar protiv Bivše jugoslovenske Republike Makedonije*, br. 69908/01, stavovi 56-57, 15. februar 2007).

19. U presudi *Siništaj i drugi protiv Crne Gore*, br. 1451/10, 7260/10 i 7382/10, od 24. novembra 2015. godine, Evropski sud je dao načelne stavove o kvalitetu sprovedene istrage:

"144. Sud konstatuje s tim u vezi da nepostojanje zaključaka iz bilo kakve od datih istraga ne znači, samo po sebi, da je istraga bila nedjelotvorna: obaveza da se vrši istraga "nije obaveza rezultata, već sredstva". Ne mora svaka istraga da bude nužno uspješna niti da dovede do zaključka koji se poklapa sa prikazom događaja koji je dao tužilac; međutim, ona treba u principu da bude takva da može da dovede do utvrđivanja činjenica predmeta i ako se ispostavi da su navodi tačni, da dovede do identifikovanja i kažnjavanja odgovornih (v. *Mikheyev protiv Rusije*, br. 77617/01, stav 107, 26 januar 2006). Kada bi bilo drugačije, opšta zabrana torture i nečovječnog i ponižavajućeg postupanja i kažnjavanja bi, uprkos svom fundamentalnom značaju, bila nedjelotvorna u praksi i bilo bi moguće u nekim slučajevima da subjekti koji djeluju u ime države zloupotrijebe prava lica pod njihovom kontrolom i to bukvalno nekažnjivo (v. *Labita*[GC], citirano ranije u tekstu ove presude, stav 131)."

20. Evropski sud je, u predmetu *Đurđević protiv Hrvatske*, predstavka br. 52442/09, presuda od 19. jula 2011. godine, utvrdio povredu člana 3 Konvencije, zbog nedjelotvornosti istrage i nedostatka nezavisnosti nadležnog organa, koje je sprovodilo istragu, istakavši:

"84. Istraga mora biti i djelotvorna u smislu da može dovesti do utvrđenja je li sila koju je upotrijebila policija bila opravdana u okolnostima (vidi predmet *Kaya protiv Turske*, od 19. februara 1998. godine, stav 87. Reports 1998-I). Istraga ozbiljnih navoda o zlostavljanju mora biti temeljita. To znači da vlasti uvijek moraju ulagati ozbiljne napore kako bi utvrdile što se dogodilo i da se, kad je riječ o zatvaranju istrage, ne bi smjele oslanjati na brzoplete ili neutemeljene zaključke, niti bi na takvim zaključcima smjele temeljiti svoje odluke (vidi *Assenov i ostali*, presuda prethodno citirana, stav 103. itd.). Vlasti trebaju poduzeti sve razumne mjere koje su im na raspolaganju kako bi osigurale dokaze koji se odnose na izgred, uključujući, između ostalog, i iskaze očevidaca i forenzičke dokaze (vidi *Tannkulu protiv Turske* [GC], br. 23763/94, ECHR 1999-IV, stav 104. itd., te *Gül protiv Turske*, br. 22676/93, stav 89, od 14. decembar 2000. godine). Svaki nedostatak istrage koji podriva njenu sposobnost da se kroz nju utvrdi uzrok smrti ili odgovorna osoba može predstavljati rizik da ovaj standard neće biti zadovoljen.

85. Da bi istraga bila djelotvorna, uopšteno se može smatrati potrebnim da osobe nadležne za sprovođenje istrage i osobe koje je sprovode budu nezavisne od osoba koje su sudjelovale u događajima (vidi, na primjer, *Barbu Anghelescu protiv Rumunjske*, br. 46430/99, stav 66., presuda od 5. oktobra 2004. godine). To ne znači samo nepostojanje hijerarhijske ili institucionalne veze, nego i praktičnu nezavisnost (vidi naprijed citirani *Boicenco*, stavak 121.).

87. (...) Budući da su policijski službenici koji su provodili istragu bili podređeni istom zapovjednom lancu kao i oni policijski službenici koji su bili podvrgnuti istrazi, to dovodi do ozbiljnih sumnji o njihovoj sposobnosti da provedu nezavisnu istragu (vidi, *mutatis mutandis*, *Oğur protiv Turske* [GC], br. 21594/93, stav 91., ECHR 1999- III)."

21. Pored navedenog, Ustavni sud ukazuje da istraga mora da bude brza-ekspeditivna. Hitan odgovor nadležnih organa na prijave zlostavljanja smatra se suštinski važnim za povjerenje javnosti u privrženost državnih organa vladavini prava i sprečavanje utiska o saradnji tih organa sa počiniocima krivičnih djela ili o toleranciji nezakonitih radnji (vidi, *Bouyid v Belgija*, br. predstavke 23380/09, presuda od 28. septembra 2015. godine, stav 121).

PRIMJENA OPŠTIH NAČELA NA KONKRETAN SLUČAJ

Materijalno pravni aspekt člana 3 Konvencije

22. U vezi sa tvrdnjama podnosioca o povredi materijalnog aspekta prava iz člana 28 Ustava i člana 3 Konvencije, Ustavni sud naglašava da tvrdnje o zlostavljanju moraju biti potkrijepljene odgovarajućim dokazima, te da, u skladu sa praksom Evropskog suda, koju prihvata i Ustavni sud, tvrdnje o zlostavljanju moraju biti dokazane „van razumne sumnje“, a dokazi o zlostavljanju moraju proisteci iz „skupa indicija, ili iz neosporenih, dovoljno ozbiljnih, jasnih i usaglašenih pretpostavki“ (vidi, presude ECHR, *Irska protiv Velike Britanije*, br.5310/71, od 18.januara 1978.godine, stav 161, *Salman protiv Turske*, br.21986/93, od 27.juna 2000. godine, stav 100 i *Labita protiv Italije*, stav 121).

23. Svaki od oblika zlostavljanja mora dostići minimalni stepen težine ili surovosti, da bi se moglo razmatrati u okvirima člana 3 Konvencije. Tako je kod mučenja potrebno postojanje namjere da se nanese fizičke i duševne patnje i bol, kao i namjera da se patnja i bol prouzrokuju sa određenim ciljem, dok kod nečovječnog postupanja nije neophodno niti odlučujuće postojanje ovakve namjere. Najzad, kada je riječ o ponižavajućem postupanju, Sud konstatuje da je za ovaj oblik zlostavljanja riječ o postupanju koje ima za cilj da se određeno lice ponizi, te da se kod istog stvori osjećaj straha, duševnog bola i inferiornosti. Konačno, da bi se odgovorilo na pitanje da li je podnosilac zaista bio i zlostavljan, i ako jeste, o kojem obliku zlostavljanja je riječ, Ustavni sud mora da ocijeni da li su primijenjene mjere prinude zaista bile i neophodne, odnosno da li je primijenjena fizička sila bila prekomjerna (vidi, *Ivan Vasilev protiv Bugarske*, br.48130/99, od 12.aprila 2007. godine, stav 63).

24. Ustavni sud posebno naglašava da, u slučaju kada postoji tvrdnja podnosioca da je povrijeđen od strane policijskih službenika, pretpostavlja se da su upravo policijski službenici odgovorni za tjelesne povrede lica koje je lišeno slobode, sve dok policijski službenici ne pruže dokaze i opravdanja za povrede, u vidu isticanja navoda da je pritvoreno lice bilo povrijeđeno prije lišenja slobode, da ga je povrijedio neko ko nije državni službenik ili da se sam povrijedio.

25. Kod pritužbi o zlostavljanju teret dokazivanja pada na organe vlasti, u okolnostima kada isključivo vlasti imaju saznanja o događaju, kao kod policijskog zadržavanja. Tako se u predmetu *Bouyid protiv Belgije* (predstavka br. 23380/09, od 28. septembra 2015. godine) ističe:

„...kada za događaje o kojima je riječ, potpuno ili velikim dijelom, znaju isključivo vlasti, kao kada je riječ o licima u pritvoru, postoje čvrste pretpostavke o činjenicama u pogledu načina na koji su nastale povrede tokom pritvora. Tada je teret dokazivanja na državi, koja je u obavezi da pruži zadovoljavajuće i uvjerljivo objašnjenje na osnovu dokaza kojima se osporava opis događaja koji je dala žrtva. U odsustvu ovakvog objašnjenja, Sud može donijeti zaključke koji su nepovoljni po državu. Ovo je opravdano činjenicom da su lica u pritvoru u ranjivom položaju i da su vlasti u obavezi da ih štite...“

26. U slučaju kada nadležni državni organi ne pruže adekvatne i uvjerljive dokaze da povrede lica lišenog slobode nijesu nastale djelovanjem policijskih službenika, postoji odgovornost za kršenja člana 3 Konvencije. Navedenu pretpostavku treba da primjenjuje nadležno tužilaštvo i da, u slučaju kršenja člana 3 Konvencije, sprovede djelotvornu istragu.

27. U kontekstu navedenog, Ustavni sud ocjenjuje da se, na osnovu skupa indicija, dokaza pribavljenih u predmetu Ktn. br. 60/20, naročito iskaza saslušanih svjedoka očevidaca, kao i iz nespornih, dovoljno ozbiljnih, jasnih i usaglašenih pretpostavki, može "van razumne sumnje" potvrditi vjerodostojnost podnosiocove tvrdnje da je kritičnog dana bio izložen nečovječnom postupanju od strane policijskih službenika UP-CB Nikšić i da je tom prilikom zadobio lake tjelesne povrede, koje su morale kod njega izazvati fizičku i psihičku patnju i bol.

28. U prilog navedenom stavu Ustavnog suda je i činjenica da je podnosilac, nesporno, zadobio tjelesne povrede, koje su konstatovane u medicinskoj dokumentaciji na ime oštećenog i za koje se vještak medicinske struke izjasnio da su mogle nastati na dan kada je podnosilac lišen slobode, što je naročito u saglasnosti sa iskazima svjedoka Mićović Radomira, Nikolić Ranke i Mišović Ranka, koji su bili direktni očevidci spornog događaja u Njegoševoj ulici i koji su se pred državnim tužiocem decidno izjasnili da su vidjeli da službenici Uprave policije - CB Nikšić tuku oštećenog Cicmil Arsenija. Državni službenici, koji su saslušani u svojstvu svjedoka od strane postupajuće tužiteljke, kao ni državni organi kojima se tužiteljka obraćala u vezi sa predmetnim događajem, ničim nijesu dokazali da su konstatovane povrede kod podnosioca nastale na drugačiji način od onoga koji je opisao podnosilac.

29. U pogledu opravdanosti upotrebe sredstava prinude, Ustavni sud smatra da se upotrijebljena fizička sila prema podnosiocu, u konkretnom slučaju, ne može podvesti pod razloge pobrojane u relevantnim odredbama Zakona o unutrašnjim poslovima i Pravilnika o načinu obavljanja određenih policijskih poslova i primjeni ovlašćenja u obavljanju tih poslova. Jačina upotrijebljene sile je, u konkretnom slučaju dovela do lakih tjelesnih povreda podnosioca. Podnosilac prilikom privođenja, nije pružao nikakav otpor. To ne spore ni policijski službenici koji su bili u neposrednom kontaktu sa oštećenim u periodu izvršenja predmetnog krivičnog djela. U kontekstu navedenog, Ustavni sud smatra relevantnim stav Evropskog suda, prema kojem, svako pribjegavanje fizičkoj sili koja nije neophodna, u načelu može dovesti do ugrožavanja, odnosno povrede fizičkog i psihičkog integriteta pojedinca, odnosno dovesti u pitanje jemstvo zabrane zlostavljanja (vidi, *Hajnal protiv Srbije*, br. 36937/06, od 19. juna 2012. godine, stav 80).

30. Iz navedenih razloga, Ustavni sud je ocijenio da je podnosilac ustavne žalbe, dana 13. maja 2020. godine, bio zlostavljan od strane policijskih službenika, odnosno da je prema njemu postupano nečovječno i na ponižavajući način. Ovakva kvalifikacija oblika zlostavljanja proizilazi iz utvrđenih činjenica i okolnosti, opisanih u prethodnim tačkama obrazloženja ove odluke. Pri tom Ustavni sud nalazi da iz navoda podnosioca ustavne žalbe i dostavljene dokumentacije ne proizilazi da je postojala namjera policijskih službenika da mu te povrede nanesu radi postizanja određenog cilja, dok je dokazana namjera da se podnosilac ponizi i kod istog stvori osjećaj straha i inferiornosti.

31. Slijedom navedenog, Ustavni sud je ocijenio da je podnosiocu ustavne žalbe mlđb. Cicmil Arseniju povrijeđen materijalni aspekt prava, iz odredaba člana 28 Ustava i člana 3 Evropske konvencije.

Procesni aspekt člana 3 Konvencije

32. Ocjenjujući osnovanost navoda o povredi procesnog aspekta prava iz člana 28 Ustava i člana 3 Konvencije, a u vezi sa tvrdnjama podnosioca da su nadležni organi propustili

da sprovedu djelotvornu istragu, povodom inkriminisanog događaja, Ustavni sud ponovo ukazuje da se djelotvorna zvanična istraga mora sprovesti na način da dovede do utvrđivanja činjenica konkretnog slučaja, kao i da, ukoliko se dokaže da su navodi o zlostavljanju istiniti, dovede do identifikovanja i kažnjavanja odgovornih (*Mikheyev protiv Rusije*, br.77617/01, od 26. januara 2006. godine).

33. Ustavni sud ukazuje da svaka istraga ne mora biti, nužno, uspješna, jer ova obaveza ne uključuje zahtjev da istraga rezultira stvarnim otkrivanjem počinioca i njegovo privođenje nadležnim pravosudnim organima. Međutim, određeni nedostaci u istrazi, koji umanjuju mogućnost da se utvrde sve činjenice i identifikuju počinioci, krše njenu djelotvornost.

Postupanje Uprave policije

34. Ustavni sud zapaža da Uprava policije nije preduzela mjere i radnje iz svoje nadležnosti u cilju identifikacije i kažnjavanja svojih policijskih službenika, za koje postoji osnovana sumnja da su, na štetu podnosioca, izvršili krivično djelo mučenje, iz člana 166 stav 2, u vezi stava 1 Krivičnog zakonika. Ustavni sud posebno zapaža da se u Izvještaju o upotrebi sredstava prinude Uprave Policije ne pominje da su prema mlđb. Arseniju Cicmilu primijenjena sredstva prinude, niti da je isti zadobio tjelesne povrede i da mu je zatim ukazana ljebarska pomoć, niti je bilo ko od policijskih službenika CB Nikšić nadređenim starješinama to prijavio. Naprotiv, konačan zaključak Uprave policije nakon formiranja Komisije za utvrđivanje okolnosti upotrebe sredstava prinude je da su policijski službenici spornog dana u potpunosti postupali u skladu sa relevantnim odredbama Zakona o unutrašnjim poslovima i Pravilnikom o načinu obavljanja određenih policijskih poslova i primjeni ovlašćenja u obavljanju tih poslova. Takođe, službenici Uprave policije koji su upoznati sa spornim događajem u svojim iskazima datim pred ODT Nikšić negirali su da je prema oštećenom spornom prilikom primjenjivan bilo kakav vid nasilja, iako su njihovi iskazi u tom dijelu u suprotnosti sa iskazom oštećenog, medicinskom dokumentacijom na njegovo ime i sprovedenim medicinskim vještačenjem, te iskazima svjedoka očevidaca Mićović Radomira, Nikolić Ranke i Mišović Ranka, koji su pred državnim tužiocem naveli da su vidjeli kako službenici Uprave policije tuku oštećenog Cicmil Arsenija.

35. Državna tužiteljka je u više navrata tražila da službenici Uprave policije - OB Nikšić preduzmu sve mjere i radnje u cilju identifikacije NN službenika policije povodom počinjenog krivičnog djela iz člana 166a stav 2, u vezi stava 1 KZCG na štetu Cicmil Arsenija, ali po tim dopisima i urgencijama nije postupljeno. Dakle, Uprava policije nije postupila u skladu sa odredbom člana 148 stav 1 Zakona o Državnom tužilaštvu, prema kojoj je bila dužna da postupa po zahtjevu Tužilaštva za dostavljanje informacija i obavještenja potrebnih Tužilaštvu za preduzimanje radnji iz njihove nadležnosti, čak ni nakon preporuke Zaštitnika ljudskih prava i sloboda. Stav je Ustavnog suda da izviđaj policije o nedoličnom ponašanju njenih službenika nije ni mogla biti nezavisna, budući da se radi o kolegama zaposlenim u istom državnom organu. Shodno tome, Ustavni sud očekuje od Ministra unutrašnjih poslova Crne Gore i Uprave policije Crne Gore da iskažu punu kooperativnost prema Državnom tužilaštvu, u cilju prikupljanja dokaza i otkrivanja identiteta policijskih službenika, koji su kritičnom prilikom učestvovali u predmetnom događaju.

Postupanje Osnovnog državnog tužilaštva u Nikšiću

36. Osnovno državno tužilaštvo je, u ispitivanju ovog slučaja, pribavilo medicinsku dokumentaciju na ime podnosioca ustavne žalbe, obavilo medicinsko vještačenje konstatovanih povreda i vještačenje dostupnog video - materijala, saslušalo podnosioca ustavne žalbe u svojstvu svjedoka oštećenog, saslušalo službenike policije u svojstvu svjedoka, te druge svjedoke koji su imali neposrednih saznanja o predmetnom događaju i u više navrata zahtijevalo od Uprave policije da dostavi imena policijskih službenika koji su preduzimali službene radnje prema podnosiocu kao i video snimaka koje su spornog dana sačinili krim.tehničari, te zahtijevalo od Uprave policije da preduzme dalje radnje koje su neophodne vezano za predmetni događaj.

37. Vještačenje dostupnog video-materijala (video materijala - video zapisa koji je objavljen na kanalu „Al Jazeera Balkans“ pod nazivom „Policija suzavcem i šok bombama rastjerala demonstrante u Nikšiću“ i video materijala koji je sačinjen od strane kriminalističkih tehničara Uprave policije - CB Nikšić dana 13. maja 2020. godine) nije doprinijelo rasvjetljavanju konkretne pravne stvari, budući da prema nalazu i mišljenju Forenzičkog Centra Danilovgrad isti nijesu podobni da svojim kvalitetom posluže za identifikaciju počinitelja predmetnog krivičnog djela. Takođe, državna tužiteljka je u više navrata od "T-Centra Crnogorski Telekom" AD Nikšić tražila da joj se dostave podaci o tome da li ta poslovnicu posjeduje snimke sa kamera instaliranih na njihovim poslovnica za period od 13. maja 2021. godine od 18:00 do 00:00 časova u Njegoševoj ulici, a zatim je iste podatke tražila i od "T-Centra Crnogorski Telekom" AD Podgorica. Međutim po tim zahtjevima nije postupljeno. Prepoznavanje lica, kao dokazna radnja, nije sprovedeno.

38. Dana 3. juna 2024. godine državna tužiteljka je donijela rješenje o odbacivanju predmetne krivične prijave zbog zastarjelosti krivičnog gonjenja, shodno odredbi člana 124 stav 1 tačka 6 Krivičnog zakonika Crne Gore, a Više državno tužilaštvo u Podgorici je, odlučujući o pritužbi punomoćnika oštećenog, rješenjem Ktr-P br. 160/24, od 24. juna 2024. godine, uvažilo pritužbu, kao osnovanu i predmet vratilo Osnovnom državnom tužilaštvu u Nikšiću na dalje postupanje. Ovo stoga što je poslednja procesna radnja preuzeta 9. marta 2023. godine, pa rok zastare počinje teći iznova do proteka dvostrukog vremena koje se po zakonu traži za zastarjelost krivičnog gonjenja, sve shodno odredbama člana 125 st. 4, 6 i 7 Krivičnog zakonika Crne Gore.

39. Nakon što je predmet vraćen Osnovnom državnom tužilaštvu u Nikšiću, državna tužiteljka je 19. avgusta, 16. septembra, 9. oktobra i 11. novembra 2024. godine uputila Upravi policije - Regionalnom centru bezbjednosti „Zapad“ Odjeljenje bezbjednosti Nikšić zahtjeve za prikupljanje potrebnih obavještenja i preduzimanje daljih radnji u cilju otkrivanja neposrednog izvršioca krivičnog djela zlostavljanje iz člana 166a stav 2, u vezi stava 1 Krivičnog zakonika Crne Gore, na štetu Cicmil Arsenija, nakon čega nijesu preuzimane druge procesne radnje.

40. Ustavni sud ponovo ukazuje da je pozitivna obaveza nadležnih državnih organa da sprovedu djelotvornu zvaničnu istragu što podrazumijeva da je istraga sprovedena hitno, od strane nezavisnih organa, da je temeljna i da mora omogućiti dovoljan elemenat uvida javnosti, pri čemu svaki nedostatak istrage koji utiče na otkrivanje odgovornih osoba, predstavlja rizik da istraga neće zadovoljiti navedene standarde (vidi, *Mader protiv Hrvatske*, citirano ranije u tekstu ove odluke, stav 112).

41. Temeljna istraga, svakako podrazumijeva: saslušanje lica za koja se osnovano sumnja da su počinili krivično djelo ili njihovog neposrednog starješine, saslušanje svjedoka koji su očevidci događaja, određivanje dodatnih vještačenja i dr. Razmatrajući navedeni standard, Ustavni sud je, uvidom u dostavljene spise predmeta, utvrdio da Tužilaštvo nije preuzelo sve neophodne radnje koje bi doprinijele rasvetljenju konkretne pravne stvari. Naime, uprkos predlozima punomoćnika oštećenog da se pribave video snimci sa obližnjih objekata kod Trga Save Kovačevića i ul. Njegoševe iz noći 13. maja 2020. godine, državna tužiteljka mimo zahtjeva koje je uputila "T-Centru Crnogorski Telekom" AD Podgorica i Nikšić i to nakon što je proteklo više od godinu dana od spornog događaja, nije nastojala da pribavi eventualne video snimke nadzora sa drugih objekata u blizini mjesta spornog događaja, a opšte je poznato, pogotovo licima koja se bave krivičnim pravom, da snimci video nadzora nemaju dug period čuvanja, pa je za konkretni dokaz bilo neophodno hitno postupanje i traženje video zapisa odmah po prijemu krivične prijave.

42. Takođe, Ustavni sud zapaža da ODT Nikšić postupa kao da nije identifikovan nijedan policijski službenik koji je mogao učiniti krivično djelo zlostavljanje iz člana 166a stav 2, u vezi stava 1 KZCG na štetu podnosioca. Međutim, tokom postupka je utvrđeno da je podnosilac pretučen od strane policijskih službenika u trenutku kada su ga isti privodili, te da su radnju privođenja obavili policijski službenici Kosović Marko i Delibašić Ratko. Navedeno nesumnjivo proizilazi iz Izveštaja o izvršenoj kontroli K. br. 6/20, od 6. avgusta 2020. godine, jer su isti ti policijski službenici u izjavama datim pred Odjeljenjem za unutrašnju kontrolu policije dana 30. jula 2020. godine, saglasno izjavili da su spornog dana uspostavljali javni red i mir na predmetnom skupu, te da im je u jednom trenutku policijski službenik Đurđić Vlajko pokazao na lice Cicmil Arsenija i rekao im da je isti kamenovao policiju, ali da je on tada pobjegao. Nedugo nakon toga, spazili su ga u blizini ulice Ivana Miltinovića gdje je stajao sa još par lica, nakon čega su ga priveli i zajedno sa još par kolega odveli do službenog vozila PPG526, a to su u bitnom potvrdili i u svojim iskazima datim pred ODT Nikšić, dana 24. septembra 2020. godine. Dakle, kada se navedeni Izveštaj i iskazi dovedu u vezu sa iskazima oštećenog Cicmil Arsenija, medicinskom dokumentacije na njegovo ime, te medicinskim vještačenjem povreda koje je isti zadobio kritične prilike, a naročito sa iskazima svjedoka Mićović Radomira, Nikolić Ranke i Mišović Ranka, koji su pred državnim tužiocem decidno naveli da su vidjeli da službenici Uprave policije - CB Nikšić tuku oštećenog Cicmil Arsenija, to u konkretnom slučaju ima indicija koje "van razumne sumnje" ukazuju na to da su Kosović Marko i Delibašić Ratko dana 13. maja 2020. godine u večernjim časovima u ulici Njegoševoj u Nikšiću prilikom privođenja zlostavljali oštećenog Cicmil Arsenija, te da su njihovi iskazi u kojima negiraju da je oštećeni spornog dana pretučen usmjereni na izbjegavanje krivičnopravne odgovornosti.

43. U odnosu na navode oštećenog da je isti zlostavljan i u službenom vozilu reg. oznaka PPG526 nesporno je utvrđeno da su od policijskih službenika koji su se u tom vozilu nalazili identifikovani Knežević Dalibor, Vujačić Željko, Kosović Marko i Delibašić Ratko. Takođe je utvrđeno da je Knežević Dalibor upravljao vozilom, a da se Vujačić Željko nalazio na mjestu suvozača, dok su se iza njih nalazili Kosović Marko i Delibašić Ratko, a koji su prije toga uveli oštećenog u vozilo i smjestili ga u zadnji red. Navedeno nesumnjivo proizilazi iz Izveštaja o izvršenoj kontroli K. br. 6/20, od 6. avgusta 2020. godine, te izjava koje su pred Odjeljenjem za unutrašnju kontrolu policije i ODT Nikšić dali Knežević Dalibor, Vujačić Željko i Delibašić Ratko. U tom smislu Ustavni sud podsjeća da je oštećeni u svom iskazu naveo da je zadobio udarac u glavu od jednog od policijskih službenika koji su sjedjeli pored njega, ali i da je udarcu prethodilo i izdavanje komande od strane policajca koji ga je udario, pa se nije izvršilo ni prepoznavanje

glasa policijskih službenika Kosović Marka i Delibašić Ratka, koji su se prema iskazu podnosioca nalazili sa njim u zadnjem dijelu vozila, ne bi li se sa sigurnošću na osnovu glasa i drugih karakteristika utvrdila činjenica da li je neko od njih dvojice u navedenom vozilu udario oštećenog.

44. Stoga je zaključak Ustavnog suda da istraga ozbiljnih navoda o zlostavljanju podnosioca nije bila temeljna i da nadležno državno tužilaštvo nije imalo u vidu činjenice koje su od važnosti za rasvjetljenje konkretne pravne stvari, niti je tužilaštvo preduzelo sve razumne i raspoložive mjere radi obezbjeđenja dokaza, te otkrivanja i procesuiranja počinalaca predmetnog krivičnog djela i njihovog privođenja pravdi.

45. Istraga takođe mora biti nezavisna i nepristrasna. To u prvom redu znači da osobe odgovorne za organizovanje i sprovođenje istrage moraju biti nezavisne od lica koja su umiješana u zbivanja. Među njima ne smiju postojati nikakve hijerarhijske ili institucionalne povezanosti. Nepristrasnost podrazumijeva da osobe koje sprovode istragu, ne smiju da pokažu popuštanje u odnosu na lica koja su umiješana u zbivanjima, sa tendencijom da ignorišu ili omalovaže optužbe protiv njih. Dakle, osobe nadležne za sprovođenje istrage, i one koje istragu provode, moraju biti nezavisne od onih koje su učestvovala u spornom događaju. Shodno tome, Ustavni sud je, u prethodnim tačkama ove Odluke izrazio svoj stav da Uprava policije nije mogla biti nezavisna u spornom događaju, jer navodi podnosioca inkriminišu službenike Uprave policije, a na ishod istrage svakako ne bi trebala uticati činjenica da su pripadnici UP-CB Nikšić kritične prilike nosili zaštitnu opremu sa šlemovima i vizirima, što je u krajnjem poslužilo kao izgovor za nemogućnost njihove identifikacije i izbjegavanje krivičnopravne odgovornosti. Kako se izviđaj i radnje policije posmatraju u okviru istrage, u cilju utvrđivanja njene djelotvornosti, ocjena je Ustavnog suda da ni ovaj segment djelotvorne istrage nije zadovoljen.

46. Pored navedenog, Ustavni sud ukazuje da istraga mora da bude i brza-ekspeditivna. Hitan odgovor nadležnih organa na prijave zlostavljanja smatra se suštinski važnim za povjerenje javnosti u privrženost državnih organa vladavini prava i sprečavanje utiska o saradnji tih organa sa počiniocima krivičnih djela ili o toleranciji nezakonitih radnji (vidi, *Bouyid protiv Belgije*, br. predstavke 23380/09, presuda od 28. septembra 2015. godine, stav 121.).

47. U slučajevima zlostavljanja istraga mora biti hitna i ne smije trajati duže nego što je u datim okolnostima opravdano (*Selmouni protiv Francuske*, predstavka br. 25803/94, st. 78–79). Ovo se odnosi na sve faze istrage - izviđaj, istragu, krivični postupak i postupak izvršenja krivične sankcije - što znači da pravni sistem u cjelini mora funkcionisati efikasno i omogućiti sudovima da odluke o suštini stvari donose u razumnom roku (*Calvelli i Ciglio protiv Italije*, predstavka br. 32967/96, stav 53). Čim dobiju obavještenje o navodnom zlostavljanju, nadležni istražni organi u svakom pojedinačnom slučaju moraju reagovati hitno i odlučno, i ne smiju dozvoliti neprimjereno kašnjenje koje može da upropasti čitavu istragu (*Jasar protiv BJR Makedonije*, predstavka br. 69908/01, stav 57).

48. Takođe, Zakonik o krivičnom postupku zahtijeva hitnost u postupanju organa koji učestvuju u postupku. Prijave krivičnog djela zlostavljanje iz člana 166a stav 2 KZ CG, za koja je zapriječena kazna zatvora do tri godine, rješavaju se u skraćenom postupku, u kojem državni tužilac ima rok od mjesec dana da odluči o krivičnoj prijavi (član 256a stav 3 ZKP). U drugim predmetima taj rok je tri mjeseca, a u posebno složenim predmetima najviše šest mjeseci (član 256a st. 1 i 2 ZKP). Izuzetno, rok se može produžiti za najduže mjesec dana (član 256a stav 4

ZKP). Državni tužilac može neposredno da optuži okrivljenog i bez sprovođenja istrage (član 288 ZKP), a ako se istraga sprovodi, ona treba da bude završena u roku od šest mjeseci od donošenja naredbe o sprovođenju istrage (član 290 stav 3 ZKP). Ako se to ne desi, državni tužilac je dužan da odmah neposredno obavijesti višeg državnog tužioca o razlozima zbog kojih istraga nije okončana. Neposredno viši državni tužilac ima obavezu da preduzme potrebne mjere da se istraga okonča (član 290 stav 3 ZKP). Konačno, nadležni organ je dužan da postupak sprovede bez odugovlačenja i da onemogući svaku zloupotrebu prava koja pripadaju učesnicima u postupku (član 15 stav 2 ZKP).

49. Ustavni sud zaključuje da, od trenutka saznanja za navodno postupanje pripadnika Uprave Policije - CB Nikšić, Tužilaštvo nije "hitno" postupalo, obzirom da je od predmetnog događaja (13. maj 2020. godine), do dana odlučivanja po ustavnoj žalbi, protekao znatan vremenski period (skoro 5 godina), a da prethodni postupak još uvijek nije okončan, pa usled nedostatka ekspeditivnosti u postupanju Ustavni sud nalazi neispunjenje pozitivne obaveze Osnovnog državnog tužilaštva u Nikšiću, da poštuje i zaštiti "hitnost" kao bitan segment djelotvornosti istrage.

50. Ustavni sud posebno ističe, da je u konkretnom slučaju podnosilac u vrijeme predmetnog događaja bio maloljetan (imao je 16 godina). Maloljetnici, odnosno djeca shodno Zakonu o postupanju prema maloljetnicima i Konvenciji o pravima djeteta uživaju posebnu zaštitu u krivičnom pravnom sistemu. Ovi pravni akti propisuju da država priznaje pravo svakog djeteta za koje se tvrdi ili koje je optuženo ili za koje je priznato da je prekršilo krivični zakon da se s njim postupa na način kojim se podstiče njegovo osećanje dostojanstva i vrijednosti, država mora da obezbijedi da ni jedno dijete ne bude izloženo mučenju ili drugim okrutnim neljudskim ili ponižavajućim postupcima ili kazni, te da maloljetnici, odnosno djeca moraju biti tretirani s posebnom pažnjom, uzimajući u obzir njihovu dob, zrelost i osjetljivost. U svim aktivnostima koje se tiču djece od primarnog značaja su interesi djeteta bez obzira na to da li ih sprovode javne ili privatne institucije za socijalnu zaštitu, sudovi, administrativni organi ili zakonodavna tijela. Posebna zaštita maloljetnika naročito dolazi do izražaja u hitnim postupcima kako bi se osiguralo poštovanje njihovih prava i najboljeg interesa, u kojem slučaju su nadležni organi dužni postupati brzo, ali i pažljivo, vodeći računa da se maloljetniku, odnosno djetetu pruži adekvatna pravna, socijalna i psihološka podrška.

51. Evropski komitet za sprječavanje mučenja i nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja (CPT) u je dijelu svog Izvještaja - Maloljetnici lišeni slobode prema krivičnom zakonodavstvu, od 2015. godine posebno istakao da namjerno zlostavljanje maloljetnika od strane službenih lica organa sprovođenja zakona uopšte nije iskorijenjeno i ostaje ozbiljan razlog za zabrinutost. Delegacije CPT-a i dalje primaju ubjedljive navode o zlostavljanju pritvorenih maloljetnika. Ti navodi često se odnose na udarce nogom, šamare, udarce pesnicom ili udarce palicama u vrijeme hapšenja (čak i nakon što je dotični maloljetnik fizički sputan), tokom prevoza ili naknadnog ispitivanja u ustanovama organa sprovođenja zakona. Takođe nije neuobičajeno da maloljetnici postanu žrtve prijetnji ili verbalnog zlostavljanja (uključujući prijetnje i verbalno zlostavljanje rasističke prirode), dok se nalaze u rukama organa za sprovođenje zakona. Period neposredno nakon hapšenja predstavlja vrijeme kada su lica izložena najvećem riziku od zlostavljanja.

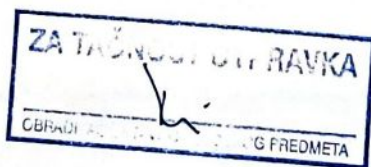
52. Na osnovu izloženog, Ustavni sud smatra da istraga (izviđaj) Osnovnog državnog tužilaštva u Nikšiću nije zadovoljila standarde temeljitosti, nezavisnosti i hitnosti istrage i da nije dovela do identifikacije i kažnjavanja policijskih službenika, za koje se osnovano sumnja da su, na štetu podnosioca, izvršili krivično djelo mučenje, niti se u konkretnom slučaju postupalo u najboljem interesu podnosioca kao maloljetnog lica, odnosno djeteta. Shodno tome, usled nepostupanja nadležnog državnog tužilaštva u konkretnom slučaju, podnosiocu ustavne žalbe povrijeđen je materijalni i procesni aspekt pravna zabrana mučenja iz člana 28 Ustava i člana 3 Evropske Konvencije. Na opisani način, opšta zabrana torture, nečovječnog i ponižavajućeg postupanja i kažnjavanja se, u konkretnom predmetu pokazala nedjelotvornom, jer se u praksi dogodila situacija da: "oni koji djeluju u ime države zloupotrijebe prava lica pod njihovom kontrolom bukvalno bez ikakve kazne" (vidi, *Milić i Nikezić protiv Crne Gore*, stav 91 i *Siništaj i drugi protiv Crne Gore*, stav 144).

53. Ustavni sud sugeriše da Vrhovno državno tužilaštvo, u smislu relevantnih odredbi Zakona o Državnom tužilaštvu i Zakonika o krivičnom postupku, preduzme mjere i radnje iz svoje nadležnosti, kako bi se istraga (izviđaj) povodom predmetnog događaja djelotvorno okončala/o, preduzimanjem mjera i radnji koje bi mogle dovesti do identifikacije i procesuiranja počinitelaca.

54. Ustavni sud je, saglasno članu 76 stav 3 Zakona o Ustavnom sudu, naložio Osnovnom državnom tužilaštvu u Nikšiću da sprovede djelotvornu istragu, povodom predmetnog događaja, na način opisan u stavu II izreke ove Odluke. Stav III izreke Odluke, zasnovan je na odredbama člana 52 st. 2 i 3 Zakona o Ustavnom sudu.

Na osnovu iznijetih razloga, odlučeno je kao u izreci.

U-III br. 627/21
21. februar 2025. godine
Podgorica



Predsjednica Vijeća,
Srežana Armenko, s.r.